

Trăiască cel de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XI Nr. 51

VINERI 23 DECEMBRIE 1955

4 PAGINI, 25 BANI

Inspiratorul și organizatorul victoriilor noastre

Astăzi se deschide în Capitala patriei noastre cel de al doilea Congres al Partidului Muncitoresc Român. Cu nestăvilit entuziasm și cu fermă încredere în politica înțeleaptă a partidului au întâmpinat oamenii muncii acest eveniment istoric în viața poporului nostru. În cîntecul Congresului, muncitorii au terminat înainte de vreme noi obiective industriale; țărani muncitori și-au înfăptuit munca pentru o recoltă bogată în anul viitor; oamenii de știință și de artă au îmbogățit tezaurul culturii noastre cu noi și valoroase opere. Insuflețirea cu care poporul nostru a întâmpinat Congresul partidului este pe deplin de înțeles: partidul și poporul și-au împletit pentru totdeauna soarta pe drumul istoric al construirii vieții noi, socialiste.

În ultimele decenii, fiecare congres al partidului a constituit pentru poporul nostru un moment însemnat în lupta sa pentru libertate independentă națională, pentru un viitor de bunăstare și lumină.

Nu fără emoție recitim azi rezoluțiile și hotărârile adoptate de congresele partidului care s-au ținut în adunări legale. Sînt în aceste documente cuvinte profetice, idei de o nedezmințită actualitate. Bazate pe o analiză științifică a situației țării noastre, izvorite din năzuința fierbinte de a sluji poporul, ideile și acțiunile partidului nostru au însemnat în acei ani de întuneric sălbatică neștiință în jurul căreia s-au strîns forțele cele mai înaintate ale poporului, cei mai buni fii ai acestuia. Contrastînd total cu politica partidelor burgheze, politica Partidului Comunist Român era singura care ținea cu adevărat seama de interesele vitale ale poporului român și ale minorităților naționale din țara noastră. Luptă hotărîtă de clasă, fermitate și curaj care mișcă munții din loc, ură neîmpăcată împotriva exploatații, — acesta a fost drumul pe care l-a arătat partidul poporului, încă din prima zi a înființării sale. Aceasta și explică de ce s-au adunat sub steagul roșu de luptă al partidului masele largi ale poporului — muncitorii, țărani, intelectuali care vedeau în comuniști un exemplu de slujire devotată, fără preget, a poporului.

În anii luptelor deschise de clasă, din 1929—1933, partidul a organizat acțiunile masei populare menită să arate că regimul burghezo-moșieresc nu e „veșnic”, că vremea cînd burghezia putea să domnească nestîngherită a trecut. Luptele de la Grivița și din regiunea petroliferă, din anul 1933, au fost primele mișcări din Europa îndreptate față împotriva fascismului german și a pregătirii de către acesta a războiului antisovietic. Iar atunci cînd, în ciuda tuturor avertismentelor, reacțiunea internațională — căreia regimul fascist antonescian i s-a alăturat fără șovăire — a dezlănțuit mîrșavul război antisovietic, partidul comunistilor a fost singurul partid care a demascat neobosit în fața poporului caracterul de jaf al acestui război, îndreptat în aceeași măsură împotriva poezărilor sovietice ca și împotriva intereselor poporului român însuși. Cu fermitate neabătută a organizat partidul lupta împotriva războiului antisovietic, pentru apărarea adevăratelor interese ale poporului român. Nenumărați fii ai poporului, luptători credincioși pentru cauza invincibilă a socialismului și a păcii au căzut în anii grei ai teroarei. Nenumărați comuniști n-au pregetat să-și dea la nevoie și viața pentru libertatea și fericirea poporului.

În zilele hotărîtoare din august 1944 — în condițiile ofensivei glorioase armate sovietice — Partidul Comunist în fruntea forțelor patriotice și-a asumat misiunea istorică a răsturnării dictaturii fasciste antonesciene. În acele zile a început o eră nouă în istoria țării noastre.

Partidul a mobilizat masele largi populare la luptă hotărîtă împotriva forțelor reacționare, care au căutat să întorcă poporul de pe drumul

luminos pe care a pășit la 23 August 1944. În presă, în mitinguri uriașe — cum nu văzuse încă țara noastră — cuvîntul partidului era sorbit de milioane de oameni care și însușeau chemările și lozincile sale.

Pentru prima oară în istoria țării noastre, partidul a dat pîmînt țărănilor, a dat muncitorului demnitatea vieții libere, a deschis intelectualului perspectiva împlinirii vîșurilor sale cele mai îndrăznețe.

Călușindu-se după marea învîțătură marxist-leninistă și aplicînd creator la condițiile noastre experiența glorioasă a Partidului Comunist din toamna anului 1945 a elaborat un vast program de luptă pentru redresarea economică a țării, pentru crearea acelei temelii pe care aveau să se înalțe apoi toate realizările din ultimul deceniu. Partidul — prin raportul prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej — a arătat încă atunci că această temelie o constituie dezvoltarea industriei grele, pivotul în jurul căruia urmau să se dezvolte apoi toate celelalte ramuri ale economiei naționale. În lumina marilor succese realizate în acești ani de poporul nostru în opera de industrializare și electrificare a țării, nu poți să nu vezi că între cuvîntul și fapta partidului nu există nici o deosebire. Strîns legat de masele populare, partidul a fost și este mereu plin de viață de slujire a intereselor acestora!

Instaurarea regimului democrat-popular a cărui forță conducătoare o constituie partidul, trecerea României din rîndul țărilor celor mai înșelate în rîndul țărilor celor mai înaintate din punct de vedere politic, constituie o cucerire istorică a poporului nostru. Sub steagul alăturat al marxism-leninismului, Partidul Comunist Român a înfăptuit unificarea ideologică și organizatorică a clasei muncitoare din țara noastră. Congresul de unificare din 1948 a pus capăt pentru totdeauna scîndării clasei muncitoare din România, a încheiat puterea acesteia într-o voință unică, dînd o lovitură puternică celor ce mizau pe slăbirea forțelor de luptă ale proletariatului.

Partidul nostru a educat și educă pe oamenii muncii în spiritul respectivelor oricărui idei sovietice și naționale, în spiritul internaționalismului proletar și al frăției între oamenii muncii de orice naționalitate. Rezolvarea de către statul nostru democratic-popular a problemei naționale constituie o lovitură puternică dată reacțiunii. Înfrățite, masele de români, maghiari, germani, sirbi, evrei din țara noastră sînt de nevinși!

Strîns legați de interesele masei populare pe care le slujesc, comuniștii n-au țel mai mare decît lupta pentru înflorirea patriei, pentru îmbunătățirea traiului celor ce muncesc. Urișna muncii organizatorice și culturale-educative pe care o desfășoară partidul stă la baza tuturor succesele pe care le-a obținut poporul român în ultimii ani.

România burghezo-moșierească avea o industrie slabă și importa marea majoritate a mașinilor-unelte de care avea nevoie. Astăzi avem o industrie grea în plină dezvoltare, producem tractoare și strunguri, autobuse și utilaj petrolifer de prim rang. Acum, la sfîrșitul primului nostru plan cincinal, volumul producției industriale este de 2,9 ori mai mare ca în anul 1938!

Burghezia și moșierimea, care de crețaseră România țară „eminamente agricolă”, nu erau în stare să organizeze producția agricolă a țării, conform cu nevoile reale ale populației. Astăzi, sarcina pusă de partid de a obține în anul 1955 o recoltă de 10.000.000 tone cereale a fost depășită. În agricultura noastră pătrunde tot mai mult tehnica modernă, se răspîndesc metodele științifice de muncă. Datorită muncii partidului se lărgește necontenit sectorul socialist al agriculturii,

Vremurile de înșelare culturală a țării noastre au rămas pentru totdeauna de domeniul trecutului. Sub conducerea partidului este rezolvată cu succes sarcina lichidării analfabetismului, se dezvoltă arta, literatura, științele. Datorită ajutorului sovietic, țara noastră a și început să folosească energia atomică în scopuri pașnice, ceea ce deschide largi perspective în industrie, agricultură, medicină.

Descătușați de sub exploatarea, oamenii muncii sînt că muncesc pentru ei, pentru viitorul lor și al copiilor lor. Ei depun de aceea eforturi mereu sporite pentru a produce cît mai mult, cît mai bine, cît mai ieftin. Oamenii muncii știu că greutățile de azi sînt greutăți vremelnice, că partidul nostru, călît în grele lupte de clasă, le arată singurul drum care duce la bunăstare, la fericire, — drumul construirii socialismului. Întregul nostru popor face de aceea zid în jurul partidului și al Comitetului său Central, care înfrunghie înțelepciunea colectivă a partidului.

Politica partidului de apărare neclintită a suveranității naționale, politica sprijinită de întregul nostru popor, a arătat tuturor că Republica Populară Română nu seamănă deloc cu România burghezo-moșierească, căreia marile puteri capitaliste îi puteau dicta politica externă, transformînd-o într-o simplă anexă a planurilor lor. Astăzi, țara noastră duce o politică de bună înțelegere cu vecinii săi, de lărgire a schimburilor, pe baze reciproce avantajoase, cu toate țările care doresc aceasta.

Țara noastră ocupă un loc de cîinstă în familia frățească a popoarelor libere, este strîns legată prin relații de prietenie și alianță de marea Uniune Sovietică, de R. P. Chineză, de toate statele de democrație populară. Guvernul român a stabilit relații diplomatice cu numeroase țări ale lumii. Partener căutat pe piața schimburilor internaționale, Republica Populară Română face comerț cu peste 60 de țări.

Poporul nostru consideră primăre Republicii Populare Române în Organizația Națiunilor Unite ca o confirmare strălucită a politicii externe a partidului și guvernului, politice îndreptate spre slujirea fără preget a păcii și înțelegerii între popoare. În cadrul Organizației Națiunilor Unite glasul țării noastre se va face auzit cu și mai multă hotărîre — alături de glasurile celorlalte popoare iubitoare de pace — în sprijinul cauzei nobile a zilelor noastre — cauza păcii și colaborării internaționale.

Succesele politicii partidului pe tărîm intern, ca și pe cel extern, îndreptătesc pe deplin încrederea pe care și-au pus-o în el masele largi populare din țara noastră.

În țara noastră trăiesc milioane de oameni. Ei muncesc în uzinele marilor orașe, sau pe cîmpiile Bărăganului, pe marile șantiere de construcții, sau la exploatarea petroliferă. Pretutindeni există comuniști, pretutindeni există organizații de partid. Pretutindeni partidul mobilizează, îndrumă, luminează drumul și deschide porți largi de viitor. Pretutindeni oamenii urmează cu înflăcărare partidul, în care ei văd chezașii împlinirii vîșurilor lor.

Partidul nu ascunde masele greutăților care mai sînt; el le mobilizează pentru învingerea lor. Prin lupta sa necurmată, prin principialitatea sa intransigentă, prin capacitatea sa de mobilizare, prin slujirea fără preget a cauzei poporului, partidul și-a câștigat dragostea și recunoștința fierbinte a poporului nostru. Oamenii muncii consideră de aceea că nu pot cînti mai bine marelui eveniment — Congresul al doilea al partidului — decît muncind cu și mai multă abnegație, pentru noi succese în toate domeniile vieții, pentru ducerea la îndeplinire a hotărîrilor partidului, pe care ei îl numesc, pe drept cuvînt, inspiratorul și organizatorul tuturor victoriilor noastre.

Visurile cele mai îndrăznețe devin realitate

Cînd ajungi la o vîrstă înaintată privești deseori în urmă și te întrebă: ai izbutit oare să realizezi ceea în viață? Ti-a dat ea satisfacție, ți-a împlinit idealurile tinereții?

Făcînd acest bilanț recunosc, cu bucurie, că viața mi-a dat, în ultimul deceniu, deplină satisfacție: realizarea celor mai îndrăznețe visuri ale tinereții. Și această mare bucurie n-o trăiesc numai eu, ci toți oamenii de știință din țara noastră care și-au închinat întreaga lor capacitate de muncă slujirii științei puse în slujba omului, a harnicului nostru popor muncitor, constructor neobosit al socialismului.

Decenii de-a rîndul minții luminate au fărînit planuri îndrăznețe menite să ridice patria noastră, să contribuie la înflorirea economiei și științei românești, să asigure un trai demn masei populare. Realitatea brutală din timpul regimului burghezo-moșieresc strîbea fără milă aspirațiile acestor patrioți luminați. Astăzi, însă, trăim epoca cînd visurile cele mai îndrăznețe devin realitate. În țara noastră, renumită într-un trecut nu prea îndepărtat prin procentul mare de analfabeți și prin economia ei înșelată, se fac astăzi cercetări intense cu privire la aplicarea energiei nucleare

Acad. prof. C. I. PARHON
președinte de onoare
al Academiei R.P.R., președintele
A.R.L.U.S.-ului

în scopuri pașnice, în folosul omului.
Dar despre cîte dorințe înfrunghiate în fapt nu pot vorbi oamenii de știință din țara noastră?

Pentru aceasta, noi, oameni de știință, sîntem recunșcători Partidului Muncitoresc Român, care, avînd drept bază a politicii sale temeiuri științifice, a contribuit și contribuie la înflorirea continuă a științei românești. În numai 11 ani, în țara noastră s-a creat o largă rețea de institute și laboratoare, cu o aparatură modernă, cu un fond documentar bogat și cu cadre de înaltă calificare. Numai din 1949 pînă în prezent, au fost construite clădirile Institutului de fizică din București, ale celui de chimie din Iași, laboratoarele de înfrimicobiologie, de neurologie, de biochimie s.a., iar eu însuși am deosebită mulțumire de a lucra și a conduce Institutul de endocrinologie și cel de geriatric.

Toate realizările din ultimii ani poartă pecetea grîinii atente a partidului și guvernului. Partidul Muncitoresc Român a ajutat și ajută cu

dragoste pe oamenii de știință din țara noastră să-și însușească cea mai înaintată concepție despre lume și societate — materialismul dialectic și istoric, fără care nu este în prezent de conceput o activitate cu adevărat creatoare pe tărîmul științei.

Sub conducerea înțeleaptă a partidului s-a deslășurat lupta pentru materialism în știință, pentru însușirea celor mai înaintate concepții în problemele lingvisticii, orientarea științelor medicale pe linia învățăturii lui I. P. Pavlov s.a.

Partidul îndrumă și înlesnește oamenilor de știință din țara noastră un contact strîns și o colaborare frățească cu oamenii de știință sovietici, a căror activitate rodnică îi susținează pe treptele cele mai înalte ale științei mondiale.

Partidul și guvernul ne oferă nouă, oamenilor de știință, toate mijloacele pentru ca munca noastră să fie încununată de succes. Să luptăm neobosiți pentru a răspunde acestei mari încrederi, să fim conștienți de înalta răspundere pe care o avem față de poporul nostru, să ne străduim să obținem rezultate și mai valoroase în folosul cauzei unei vieți fericite pentru cei ce muncesc!

Partidului

MIHAI BENIUC

Bătrîni ce cu mindrie poartă
Lumina anilor în plete,
Bărbați voinici, stăpîni pe soartă,
Și mame și copii și fete,
Cu pieptul plin de bucurie,
Pe tot cuprînsul românesc,
Voișiți își cîntă slavă ție.
Partid al celor ce muncesc!

Fierbinte inimă a țării,
Nestînsă rază de la Lenin,
În tîm durerea-ncătușării
Întunecoaselor milenii,
Ne-ai arătat, prin gînd și faptă,
Prin jertfe de eroi, cărarea
Ce-a fiorit în luptă dreaptă
Celor trudiți eliberarea.

Slăvite fie-ntotdeauna
Și prea mărite ziua, ceasul,
Cînd aprig înfruntînd furtuna
Tu ne-fricați pornit-al pasul
Ce-a pus pecetea înfrății
Între viteji de la Carpați
Și-nre eroii dezrobiri
Și ne-am făcut de-apururi frați.

Tu scut și stabile ne-nfrîntă,
În glasul steagurilor tale
Străbuna vitejie cîntă
Venind din vremuri de răscoală,
Schimbătă azi înflă oară
Din milenară suferință
Și din roble milenară
În luminată biruință.

Tu dat-ai slobozie muncii
Pe-aceste plaiuri dunărene,
De-aceia rid în soare pruncii
Și lacrimi au moșnegii-n gene,
Iar mame tinere-și dezmiardă
Cu dragoste cîntînd odorul,
Furnale prînd mai marj să ardă,
Rod mai bogat să dea ogorul.

Bătrîni ce cu mindrie poartă
Lumina anilor în plete,
Bărbați voinici, stăpîni pe soartă,
Și mame și copii și fete,
Cu pieptul plin de bucurie,
Pe tot cuprînsul românesc,
Voișiți își cîntă slavă ție.
Partid al celor ce muncesc!

Clipe de neuitat

GAVRILA PAȘCA
miner, șef de brigadă,
Erou al Muncii Socialiste

pentru mine ca și pentru Teodor Fărcaș, Dumitru Hosu sau Gheorghe Grîmuc, ca și pentru ceilalți tovarăși din brigadă.

În ceasurile acestea de bucurie, în minte mi apare amintirea vieții mele de a tătădat. M-am născut într-o comună din raionul Jibou, la Lăneș. Ca să putem avea de-ale gurii, părinții mei își vindeau munca la chiaburi; eu însuși am muncit ca argat 10 ani de zile. Mă întreb: ce eram pe atunci, ce rost aveam? Fierice, același rost pe care l-am avut și pe vremea cînd am muncit pentru capitaliștii în minele de la Surduc sau Comănești; o unealtă din care capitaliștii storceau cît mai mari beneficii. Eram unul din mîile de mîneri, născuți, parcă, să îmbogățesc cu sudoarea lor cîțiva imbuiați.

Partidul mi-a arătat un rost nou în viață, o cale nouă. Astăzi sîntem oameni liberi, care își dau contribuția la înfrîngerea piedicilor fiindcă am fost insulele de conștiința sarniciei în care ne angajaserăm. Noi am învățat fiindcă am simțit forța puterii a partidului care, fără încetare, ne-a mobilizat, ne-a încurajat și ne-a sprijinit.

Partidul ne-a făcut să înțelegem rostul sarcinii noastre: avem datoria de onoare de a contribui la construirea celei mai mari hidrocentrale electrice din țara noastră, verigă importantă în electricizarea patriei. Aceasta a devenit lîmpede și

Cel mai frumos cuvînt

Naiv ca un copil, mă pregătisem odată să laurez al Premiului de Stat

la pieptis.

Din acea toamnă, oamenii au simțit cum încoalea în inima fiecăruia o putere minunată. Măsurau, îmbrățeau pămînturile grofului, iar lumina de bucurie care le lucea în ochi exprima cuvîntul: partid. Începură să spună cu curaj lucrurile pe nume, gesturile lor trădau siguranța de sine, iar neștiutorii de carte își cumpărau tăbîile și seara la școală, scriau cu condeiul pe tăbîlele cuvintelor: Partidul Comunist. Minoritarul plîna atunci persecutat, cu demnitatea de om călcat în picioare, a început acum să cînte în limba sa maternă, iar încrederea și siguranța ce i se citeau pe față, exprima același cuvînt: partidul. Copiii de naționalitate maghiară frecventează astăzi școlii medii și superioare. Și în bucuria lor palpită același cuvînt: partidul. De secole nu s-a înfrîmplat ca, în afară de odraslele chiaburilor, vreun copil de țaran să fi călcat pragul vremei școlii superioare. Partidul este acela care a deschis larg tuturor porțile școlilor.

Cîntecul porților ce se deschid, bucuria descătușării a dat un conținut nou operelor mele. În această pătrundere impetuoasă a vieții, în experiența de zi cu zi a muncii de partid am înțeles că, în epoca noastră, în epoca înfrăptuirii celor mai îndrăznețe năzuinți ale omenirii, nu-i nevoie de privighetori care să cînte durerea, ci de ciocirlii care să anunțe revărsatul zorilor.

Partidul ne-a învățat că pana scriitorului este o armă puternică, în timp și spațiu, și nu o cobză care nu știe să cînte decît durerea și jalea.

Cum aș putea oare exprima ceea ce a însemnat și însemnă partidul în viața scriitorului? Căci partidul înseamnă tot ceea ce este mai frumos în viață: fapta curajoasă, lupta conștientă, neobosită, de zi cu zi, pentru atingerea țelului urmărit. Sînt fericit că, în calitate de simplu soldat al partidului, pot să iau parte și eu la această luptă.

Marea noastră bucurie

LUCREȚIA ILINCA

Trăim astăzi bucuria unei mari sărbători: deschiderea lucrărilor celui de al doilea Congres al partidului nostru. Imi simt inima plină de dragoste, de recunoștință și respect față de partidul nostru iubit. Aș vrea ca în această zi istorică pentru oamenii muncii din țara noastră să mă angajez ca, alături de întreaga mea brigadă, să urmez cu consecvență drumul de muncă arătat de partid. Eu și ortacii mei vom spune tot ceea ce simțim acum, luptînd cu toate puterile pentru realizarea electrificării patriei noastre, pentru construirea socialismului.

Tov. Gh. Bileca, președintele gospodăriei, m-a îndemnat atunci să cîntesc broșuri care vorbeau despre metodele folosite de mulgătoarele din colhozuri și sovhozuri. Și astfel am aflat despre metodele de hrănire rațională a vacilor, despre creșterea vitei și despre alte metode sovietice, care m-au ajutat să obțin de la vacile roșii pe de stepă cîte 25-30 litri de lapte pe zi, iar de la unele vaci chiar cîte 33 de litri.

Au trecut de atunci cinci ani. În acest răstimp, ferma noastră s-a mărit. Astăzi, avem 100 de capete, dintre care 53 sînt vaci cu lapte. Ca să le pot da o îngrijire cît mai bună, aveam însă nevoie să capăt cît mai multe cunoștințe tehnice. De aceea, am urmat cursuri zootehnice, la care voi participa și anul acesta.

Am trăit în acești ani multe bucurii. În casa mea, construită de curînd cu ajutorul gospodăriei, domnește bunăstarea. Copiii mei sînt sănătoși, învață la școală și își făuresc planuri însemnate de viitor. Dar cea mai mare bucurie mi-au dat-o încrederea comuniștilor din gospodăria colectivă, despre foloasele pe care le aduce muncă în comun, cu mijloace mecanizate. Și așa, în toamna anului 1950, am depus cerere pentru colectivă, împreună cu alte 15 familii de țărani săraci și mijlocași din comună. N-am să uit niciodată prima adunare generală din gospodărie, cînd comuniștii și alții colectivisti fără de partid m-au propus cu încredere în consiliul de conducere. Era destul de greu la început. Trebuia să organizăm întreaga muncă, dar mai ales să învățăm cum să muncim într-un fel nou. Mi s-a dat în grijă ferma de vaci, care pe ar

tunci avea numai șapte capete. Trebuia să le îngrijesc bine ca să dea o cantitate sporită de lapte.

Tov. Gh. Bileca, președintele gospodăriei, m-a îndemnat atunci să cîntesc broșuri care vorbeau despre metodele folosite de mulgătoarele din colhozuri și sovhozuri. Și astfel am aflat despre metodele de hrănire rațională a vacilor, despre creșterea vitei și despre alte metode sovietice, care m-au ajutat să obțin de la vacile roșii pe de stepă cîte 25-30 litri de lapte pe zi, iar de la unele vaci chiar cîte 33 de litri.

Au trecut de atunci cinci ani. În acest răstimp, ferma noastră s-a mărit. Astăzi, avem 100 de capete, dintre care 53 sînt vaci cu lapte. Ca să le pot da o îngrijire cît mai bună, aveam însă nevoie să capăt cît mai multe cunoștințe tehnice. De aceea, am urmat cursuri zootehnice, la care voi participa și anul acesta.

Am trăit în acești ani multe bucurii. În casa mea, construită de curînd cu ajutorul gospodăriei, domnește bunăstarea. Copiii mei sînt sănătoși, învață la școală și își făuresc planuri însemnate de viitor. Dar cea mai mare bucurie mi-au dat-o încrederea comuniștilor din gospodăria colectivă, despre foloasele pe care le aduce muncă în comun, cu mijloace mecanizate. Și așa, în toamna anului 1950, am depus cerere pentru colectivă, împreună cu alte 15 familii de țărani săraci și mijlocași din comună. N-am să uit niciodată prima adunare generală din gospodărie, cînd comuniștii și alții colectivisti fără de partid m-au propus cu încredere în consiliul de conducere. Era destul de greu la început. Trebuia să organizăm întreaga muncă, dar mai ales să învățăm cum să muncim într-un fel nou. Mi s-a dat în grijă ferma de vaci, care pe ar

Dacă astăzi eu, femeia neștiutoare și oropsită de altă dată, am putut ajunge în conducerea gospodăriei colective, dacă astăzi pot contribui prin munca și pricepera mea la înfrăptuirea viitorului luminos al otînduirii socialiste — aceasta o datorez partidului nostru, care mi-a fost cu adevărat părinte și sfătuitor.

Sub semnul internaționalismului proletar

În martie 1931, sir Henry Deterding, regele neînconcordat al petrolului, a fost primit în capitala României cu un fast deosebit: i s-a închinat toți stăpînitorii țării de atunci: satrapul încoronat Carol al II-lea, magnații capitalului ca Aristide Blank, N. Malaxa și Max Auschnitt, precum și politicieni burghezi de toate nuanțele.

Desi el declarase presei că vizita sa în România nu se datorează unui scop deosebit, totuși aci, la marginea lumii capitaliste, Deterding a lăsat să-i scape cuvintele: „Crisa mondială nu va înceta decît odată cu sistemul sovietic”. Ca să-și concretizeze ideea și ca să-i dea mai mult greutate, stăpînitorii „Royal Dutch” a ținut apoi în mod semnificativ să asiste la solemnitatea depunerii jurămîntului de către recușii contingentului 1931.

Apariția la granița Uniunii Sovietice a acestui personaj atotputernic, care cumpărăse regi și parlate pentru „cruciada”, marca un moment important al politicii de pregătire a războiului antisovietic ce se manifesta amenințător și zgometos în anii crizei mondiale.

Era reacția unui reprezentant de vază al cercurilor imperialiste la succesele de însemnată istorică pe care le înregistra în acea vreme Statul Sovietic. Criza catastrofală ce hîntuia lumea capitalista punea și mai puternic în lumină contrastul izbitor dintre victoriile noi orînduirii, care se nascu-se pe ruinele imperiului țarist, și subreziența vădită a sistemului capitalist. Ce trosnea din toate încheieturile. Tărîmnea sovietică părăsea în masă steagul proprietății private și trecea pe calea orînduirii colhoznice; se prăbușeau astfel ultimele speranțe de restaurare a capitalismului în U.R.S.S., se făureau bazele social-economice ale unității popoarelor sovietice. Uniunea Sovietică devenise o mare putere mondială, cu o industrie puternică și cu o agricultură înfloritoare, cu un popor strîns unit în jurul gloriosului partid fărînt de Lenin.

Victoriile construcției socialiste în U.R.S.S. întăreau nu numai sentimentul de admirație al proletariatului revoluționar din lumea capitalista, ci și încrederea în propriile lui forțe, sporindu-i avîntul de luptă; milioanele de asupriți din toate colțurile planetei priveau victoriile orînduirii sovietice ca pe propriile lor victorii. Lupta proletariatului de pretutindeni împotriva pregătirilor de război antisovietice se imina strîns cu lupta pentru interesele lui economice, împotriva mizeriei și somajului, împotriva intensificării exploatarei capitaliste. O contribuție hotărîtoare la intensificarea luptei maselor muncitoare din România împotriva războiului antisovietic a avut-o Congresul al V-lea al Partidului Comunist din România, ținut la începutul anului 1932.

Congresul al cincilea al P.C.R., analizînd caracterul și perspectivele revoluției în țara noastră, a arătat că deși România este unul din inelele slabe din lanțul statelor capitaliste, totuși așezarea ei geografică la marginea lumii capitaliste, în vecinătatea Uniunii Sovietice, face din ea un inel important al războiului imperialist contrarevoluționar, o bază periculoasă de atac împotriva Țării Socialismului.

Congresul a arătat că „războiul contra U.R.S.S., patria tuturor celor, ce muncesc și a tuturor asupriților, va fi totodată războiul nemilos contra maselor muncitoare din România însăși” și că, apărînd Uniunea Sovietică, masele populare din România „se apără totodată pe ele însele, apără interesele lor zînice, interesele lor vitale și istorice”.

„Partidul — spunea un document al Congresului — trebuie să explice în mod sistematic maselor că războiul imperialistilor contra U.R.S.S. va fi însoțit totodată în interiorul României de războiul civil al burgheziei contra muncitorilor și țărănilor, de orgia și arbitrarității cîcîi militare, de militarizarea generală, de o ascuțire sălbatică a teroarei și a asupriții politice, că războiul aduce moarte și boală sutelor de mii și milioane de familii mun-

citoresc și țărănești, foamete pentru întregul popor muncitor, rechiziționarea și ruinarea deplină a țărănimii etc.”.

Documentele Congresului demonstrează comunitatea de interese a poporului român și a popoarelor sovietice în lupta contra războiului. Congresul a arătat în mod concret, cu fapte luate din viața de toate zilele, ce are de pierdut poporul român dintr-un război antisovietic și, dimpotrivă, ce are de cîștigat de urma prieteniei și conviețuirii pașnice cu popoarele Țării Sovietice: „... pentru a rezolua la Congresul — nu numai acele mase care merg deja sub steagul P.C. din România, ci și pe acei muncitori, țărani și elemente mic-burgheze orășenești aflate încă sub influența partidelor care sînt stilpii politici antisovietice din România, trebuie ca partidul în campaniile sale anti-războinice să pornească nu numai de la sentimentul solidarității internaționale, ci înainte de toate de la interesele zînice de viață ale însăși maselor din România”. Partidul și-a clădit acțiunea sa de apărare revoluționară a Uniunii Sovietice pe o bază solidă, pe baza intereselor vitale economice ale maselor celor mai largi, chiar și ale acelor pături sociale care erau ținute departe de viața politică a țării, arătîndu-le acestora că una din sursele importante ale mizeriei în care se zbat este pregătirea războiului antisovietic. Totodată, Congresul a arătat care este datoria avangardei comuniste a muncitorilor revoluționari, a opiniei publice progresiste, în lupta contra agresivității antisovietice.

Congresul a acordat o deosebită atenție muncii politice în rîndurile armatei. Dînd un înalt exemplu de întransigență revoluționară, Congresul amintea în primul rînd membrilor de partid că „datoria de a împrăști ideile comuniste cuprinde în sine o necesitate deosebită de propagandă sistematică și persistentă în armată. Reunirea la o asemenea muncă ar fi egală cu trădarea datoriei revoluționare și e incompatibilă cu apartenența la Internaționala a III-a”. În armata burgheză-moșierăscă, acolo unde domnia dezmățul propagandei antimuniste patriotice, profaschiste, în armata pe care o trecuse în revistă Deterding, comunistii aveau sarcina internaționalistă de a duce cuvîntul de fraternizare cu Armata Roșie a muncitorilor și țărănilor din U.R.S.S., cuvîntul de dragoste și solidaritate față de popoarele sovietice.

Congresul a trimis un fierbinte salut frățesc Armatei Roșii muncitorești-țărănești, „chezășia revoluției proletare mondiale, apărătorul necîlnit al primului stat proletar din lume”.

În salutul său adresat marelui și gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice, Comitetul Central al Partidului Comunist din România își reînnoia angajamentul său internaționalist de luptă din toate puterile, contra războiului antisovietic.

Evenimentele ce au urmat Congresului al V-lea au confirmat întrutotul justetea aprecierilor și sarcinilor trasate de partid în legătură cu lupta contra pregătirii războiului antisovietic. Referindu-se la hotărîrile plenare Comitetului Central al P.C.R. din aprilie și octombrie 1932, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej arată că acestea „orientau partidul cu toate forțele spre organizarea și mobilizarea la luptă a muncitorilor ciferisti, trasînd linia de îmbinare a luptei pentru revendicările economice imediate cu lupta împotriva fascismului și războiului”.

Între timp, burghezia și moșierimea din România intensifică, după vizita lui Deterding, pregătirile de război; Reșița, Coșca Mică-Cugirul au fost transformate în uzine producătoare de armament. Se construiesc căi ferate și șosele strategice precum și fortificații, mai cu seamă în Basarabia. În țară seoseau diferiți șefi militari din Angli: Douglas Mac Arthur, amiralii epuzi, ofițeri francezi... La Stresa

Creierul clasei, cauza clasei, puterea clasei, gloria clasei — iată partidul.

(MAIAKOVSKI)

VIRGIL TEODORESCU

PARTIDULUI

Speranță și putere și liniște și ură, Așa erai în timpul acela-ntunecat, Cînd cu secura noastră, izbind necîntat, În zidul închisorii căscasem o spărtură.

Cum într-un băiețandru se naște un bărbat, În luptă viitorul prindea atunci făptură, Și-n sufletul mulțimii, ca într-o arătură, Recoltele de astăzi de-atunci le-ai semănat.

Putere și iubire și îndrăjire-al fost, Și stea lucind pe bolta eternă a nădejzii Pentru a da vieții acesteia un rost,

Săpînd în noaptea, plînz de umbre și primejdii, Un luminis, în care să-și afle adăpost Înălții zori ce astăzi sint sprîlțurile amiezii.

Intr-o casă, pe Calea Șerban Vodă

Cu ani în urmă, pe Calea Șerban Vodă, dincolo de bulevardul Mărășești, se afla unul din sediile sindicale ale muncitorimii bucureștene. O curte îngustă și prelungă ca o ulicioară, în fundul căreia se înalța o locuință în antrou cu două camere.

Firmă nu se pusese. Muncitorii, și mai cu seamă cei din ramurile respective, știau că pe Șerban Vodă este sediul sindacatului bucureștean-țărănesc-îmbrăcăminte-încălțămînte și țezuri-coafuri.

Se întîmplau acestea după februarie 1933, după eroicele lupte ale muncitorimii ciferiste. Sindicatul și alte organizații democratice fuseseră desființate și acum, după doi ani, din nou au avut un mare răsunet internațional, ele s-au bucurat de o înaltă apreciere din partea popoarelor sovietice, a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a Internației Comuniste. La 17 februarie 1933, „Izvestia”, salutînd eroicele lupte de la Grivita, scria: „Prezivilul rezoluțiilor Congresului al V-lea al Partidului Comunist din România și ale ultimii plenary Comitetului Central s-au înfăptuit pe deplin...” „Izvestia” arăta că înspărirea teroarei împotriva mișcării revoluționare, prezăvută de Congresul al V-lea, nu a putut să stăvilească lupta împotriva burgheziei române.

Călăuzit de hotărîrile istorice ale Congresului al V-lea, partidul nostru a purtat cu cinste, în deceniul întunecat ce a urmat marilor lupte de clasă din 1933, steagul glorios al frăției internaționaliste cu marele popor sovietic.

Eliberarea României de către Armata Sovietică a creat condițiile prielnice pentru atingerea obiectivului strategic pus în fața partidului de Congresul al V-lea: desăvîșirea revoluției burghezo-democratice și trecerea la revoluția socialistă. Istoria a dat astfel o strălucită confirmare ideii comunității de interese și destine ce leagă poporul român de țara Revoluției din Octombrie. Această idee fundamentată strălucite ca un fir roșu întreaga activitate a partidului nostru; dezvoltată la Congresul al V-lea, ea și-a găsit încununarea în zilele noastre, cînd România construiește cu succes — după exemplul și cu ajutorul frățesc al eliberatoare sale — orînduirea socialistă.

MATEI IONESCU

MIHAI POPESCU

O glorioasă tradiție

Încă din primele clipe ale creației Puterii Sovietice, elementele cele mai conștiente ale vechii mișcări muncitorești de la noi și-au exprimat solidaritatea revoluționară cu tînrul stat socialist. În toamna lui 1918 apare o broșură „Un an de la revoluția rusă”, în care este înfățișată pe scurt „opera uriașă care s-a înfăptuit în cursul anului care s-a scurs”. În această lucrare străbate, ca un fir roșu, simjîmintul de dragoste și admirație față de eroica muncitorime din Rusia care, în alianță cu țărănimia muncitoare, s-a eliberat din lanțurile robiei capitaliste, pășind pe drumul larg al socialismului.

După crearea Partidului Comunist din România, în mai 1921, lupta pentru prietenia cu Uniunea Sovietică s-a desfășurat cu vigoare sportivă, în-a fost congres, conferință sau reuniune mai importantă a partidului și organelor sale de conducere, care să nu discute și să nu adopte o rezoluție în acest sens.

Astfel, Congresul al V-lea al partidului, ținut în anul 1932, a acordat o mare atenție apărării revoluționare a Uniunii Sovietice, amenințată de un nou război intervenționist. „Partidul Comunist — se spune în documentele Congresului — se află în fața covîrșitoare sarcini de a organiza, fără a pierde un moment, lupta contra pregătirilor de război antisovietice și pentru apărarea revoluționară a Uniunii Sovietice”.

Încă din 1932, ca urmare a directivelor Congresului al V-lea, pe lângă difuzarea literaturii ilegale, se trece la o largă muncă legală, prin scris și viu grai, de informare a maselor despre realizările din Uniunea Sovietică.

Se alcătuesc, mai întîi la Iași și București, cercuri de intelectuali și muncitori, denumite „Amicii U.R.S.S.”. Aceste cercuri, pe atunci încă restrîns, funcționau oarecum semilegal.

Folosind cu pricepere condițiile create în urma stabilirii relațiilor diplomatice dintre România și U.R.S.S., Partidul Comunist din România ia inițiativa organizării Asociației „Amicii U.R.S.S.”. Un grup de membri de partid primesc, în vara anului 1934, sarcina de partid să treacă la muncă de formare a acestei organizații de masă.

Tactica partidului, după Congresul al V-lea îndosebi, era de-a folosi toate posibilitățile pentru alcătuirea de organizații cu caracter politic, cultural, economic etc., care să funcționeze legal și să poată strînge mase cît mai largi de diferite categorii sociale pe-o platformă comună de luptă împotriva reacțiunii. În lucrarea noastră „Organizații de masă legale conduse de Partidul Comunist în anii 1932—1938” (Editura Academiei R.P.R., 1952) am expus pe scurt istoria acestor numeroase organizații, care și-au dat contribuția la lupta partidului împotriva politicii de fascizare a țării.

Grupul de tovarăși, alcătuit de un comitet de inițiativă, alăturîndu-și un număr din ce în ce mai mare de intelectuali, meseriași, liber profesioniști și muncitori fără de partid, care pornesc acțiunea de organizare și largire a Asociației „Amicii U.R.S.S.” în Capitală și apoi în toată țara.

La primul apel public, apărut în cîteva ziare de mare tiraj, au răspuns mii de adevărați, oameni dornici să cunoască adevărul despre Tăra socialismului triumfător.

Sub conducerea P.C.R. se organizează acțiunea pentru legalizarea Asociației, cu sprijinul avocaților membri de partid. Se face încercarea de a se edita o foaie la Pitești — unde Siguranța părea mai puțin atentă — dîndu-se în acest sens sarcină specială secției locale a partidului. Se trece la alcătuirea de comitete regionale și locale ale Asociației „Amicii U.R.S.S.”, sub

Acad.

P. CONSTANTINESCU-IAȘI

conducerea comitetelor regionale și locale de partid. În octombrie 1934, la București, partidul inițiază și organizează o conferință pe țară a Asociației „Amicii U.R.S.S.”.

Se înnoadă și legături internaționale. La Berlin, mai apoi la Paris, funcționa un Birou mondial al Asociației naționale „Amicii U.R.S.S.”. Un delegat al Biroului mondial este trimis de la Praga la București; legătura se face pe linie de partid. Fiind descoperit de către copiii Siguranței, delegatul a fost nevoit să părăsească țara înainte de timp.

În același an, Asociația organizează o delegație de zece membri care trebuia să plece la Moscova pentru a participa la sărbătorile zilei de 7 Noiembrie. Călătoria urma să se desfășoare pe căi oculte, prin Polonia — deoarece legăturile de călătorii cu Uniunea Sovietică nu erau încă regularizate. Din păcate, planul nu a putut fi dus la îndeplinire, deoarece Siguranța descoperise scopul adevărat al plecăcii.

Un singur tovarăș a avut totuși posibilitatea să viziteze Uniunea Sovietică: scriitorul Alexandru Sahia. Rezultatul acestei călătorii a fost cea dintîi lucrare românească despre realizările sovietice, — cartea „U.R.S.S.-azi”, — care s-a bucurat de un enorm succes.

Înspăimîntată de ecoul uriaș pe care-l stîrnie în masele largi activitatea Asociației „Amicii U.R.S.S.”, burghezia, prin guvernul liberal aflat atunci la putere, trece la măsuri represive. Printr-un act brutal, la sfîrșitul anului 1934, Asociația „Amicii U.R.S.S.” este dizolvată.

Dar prietenii Uniunii Sovietice, îndrumați de Partidul Comunist Român, nu dezarmă.

În anul următor, o nouă încercare din partea partidului duce la organizarea Asociației „Societatea pentru întreținerea raporturilor culturale între România și Uniunea Sovietică”, cu un scop ceva mai restrîns, pentru a putea asigura condițiile de existență. Noua asociație reușește să trîmbăie în U.R.S.S. cîteva oameni de literă și de artă.

Au urmat anii grei ai fascizării țării, anii dictaturii carliste și apoi ai dictaturii antonesciene. Excutînd ordinele criminale ale stăpînitorilor lor, slugile fasciste aflate atunci la cîrmă țării prezeau de zor mirsaval război antisovietic. Un lar uriaș și turbure de minciuni și calomnii antisovietice dintre cele mai josnice se abătuse asupra țării noastre. Cele mai săbătice măsuri sînt adoptate împotriva aceluia care se încumetau să spună adevărul despre Uniunea Sovietică.

Dar nici închisorile, nici lagărele de concentrare, nici chiar pedeapsa cu moartea nu pot întîmida pe prietenii Uniunii Sovietice. Din adînc ilegalității, comunistii organizează cu fermitate lupta pentru demascarea minciunilor antisovietice, găsesc de fiecare dată calea cea mai potrivită prin care adevărul despre U.R.S.S. să ajungă în mase. Pînă și în anii cei mai întunecați, la începutul războiului antisovietic, atunci cînd fasciștii trufăși își trimbău pe toate lungimiile de undă „victoria” asupra Uniunii Sovietice, comunistii nu pregătă să demaște lăudăroșia caraghioasă a fasciștilor, arătînd că sfîrșitul acestora este aproape.

Și atunci cînd, îndeplinindu-și misiunea lor eliberatoare, glorioasele Armate Sovietice păsesc pe pămîntul patriei noastre, comunistii sînt aceia care organizează însurecția armată victorioasă a poporului, îndreptînd țara noastră pe un făgaș nou, al adevăratei libertăți și independențe naționale.

Continuînd glorioasele sale tradiții, Partidul Muncitoresc Român educă oamenii muncii din patria noastră în spiritul dragostei și recunoștinței față de Uniunea Sovietică, marea noastră prietenă și eliberatoare.

LUMINI

A. G. VAIDA

acuzare a figurat și literatura politică sovietică, tradusă în limba română. În perioada următoare Congresului pentru crearea Partidului Comunist, perioada ce se încheie cu ilegalizarea partidului, în 1924, pe lângă cărți de literatură politică, vîd lumina tiparului, în limba română, traduceri din Gorki („Mama” și „Universitățile mele”), Ko omai („Tre drăgoste”), precum și mici povestiri sovietice, ca „Orlov” sau „Înimă de oțel”, ce oglîndește prelucrarea din Statul Sovietic în perioada războiului civil și a reconstrucției economice.

După 1924, datorită prigoanei sălbătice dezlănțuite de reacțiune împotriva comunistilor, partidul trebuia să împletească forme ilegale cu formele legale de luptă. Odată cu înființarea la numeroase organizații revoluționare de masă legale, apar și multe ziare și reviste în care își găsesc spațiul cronici literare despre cărțile sovietice sau fragmente din operele autorilor sovietici. Un eveniment de o deosebită importanță a fost apariția în limba română a lucrării lui I. V. Stalin „Despre bazele leninismului” (septembrie 1927). Ediția a fost repedită, echipată, încet atunci cînd Siguranța și-a propus s-o conștie din librării și de la punctele de difuzare ale sindicatelor, cartea aproape că nu se mai găsea. Pe frontul beltristicilor, doritorii de literatură sovietică înregistrează de asemenea succese importante. În revista „Cultura Proletară”, pe lângă schițe și năvele de diferiți autori, apar traduceri ale unor poezii de A. Blok și V. Maiakovski. Număr de număr, revistă își ține la curent cititorii cu operele lui V. Kataev („Pînă nu firăzî”) Vsevolod Ivanov („Trenul blindat”), Clara Zetkin („De vorbă cu Vladimir Iliaç Ulianov despre educarea poporului rus și artă”). Concomitent, în edituri apar traduceri de mai mici sau

mai mari proporții, printre care se impun mai ales „Pămînt nou” de F. Gladkov.

În „Momentul” (1933), „revista tineret generații”, sub titlul: „Eroul lor Horst Wessel, poetul național-socialismului” apare un bicuitor pamflet la adresa literaturii naziste semnat de I. Ehrenburg, „Echipa”, care apare în același an, publică darea de seamă a scriitorului francez Jean Richard Bloch asupra impresiilor sale din Rusia Sovietică.

Pentru toate zările și revistele progresiste ce apar pînă la instaurarea dictaturii regale, devine o tradiție de a avea o pagină închinată Uniunii Sovietice și în care sînt reproduse versuri ale poezilor sau fragmente ale prozatorilor sovietici. Astfel, în „Die Woche” (1934) este tradus articolul sovietic o cotitură radicală. Apar în limba română documente ale Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, lucrări ale lui I. V. Stalin, K.E. Vorosilov, V.V. Kuibiev, V.M. Molotov.

Literatura beltristică și științifică a Uniunii Sovietice din această perioadă e popularizată de numeroase reviste progresiste inițiate de Partidul Comunist. În revista „Bluze albastre” de sub conducerea lui Alexandru Sahia, apare un fragment din romanul lui Gladkov: „Cucerirea cîmpurilor”, un fragment din poemul lui Maiakovski „150.000.000” și nenumerate recenzii asupra operelor noi publicate în U.R.S.S. Traduceri din scriitorii sovietici își găsesc spațiul de asemenea în zărele antifasciste: „Villagossag”, „Viața Universitară”. În revistele „Frontul” sînt publicate fragmente din operele lui V. Kataev („Pînă nu firăzî”), Vsevolod Ivanov („Trenul blindat”), Clara Zetkin („De vorbă cu Vladimir Iliaç Ulianov despre educarea poporului rus și artă”). Concomitent, în edituri apar traduceri de mai mici sau

mai mari proporții, printre care se impun mai ales „Pămînt nou” de F. Gladkov.

În „Momentul” (1933), „revista tineret generații”, sub titlul: „Eroul lor Horst Wessel, poetul național-socialismului” apare un bicuitor pamflet la adresa literaturii naziste semnat de I. Ehrenburg, „Echipa”, care apare în același an, publică darea de seamă a scriitorului francez Jean Richard Bloch asupra impresiilor sale din Rusia Sovietică.

Pentru toate zările și revistele progresiste ce apar pînă la instaurarea dictaturii regale, devine o tradiție de a avea o pagină închinată Uniunii Sovietice și în care sînt reproduse versuri ale poezilor sau fragmente ale prozatorilor sovietici. Astfel, în „Die Woche” (1934) este tradus articolul sovietic o cotitură radicală. Apar în limba română documente ale Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, lucrări ale lui I. V. Stalin, K.E. Vorosilov, V.V. Kuibiev, V.M. Molotov.

Literatura beltristică și științifică a Uniunii Sovietice din această perioadă e popularizată de numeroase reviste progresiste inițiate de Partidul Comunist. În revista „Bluze albastre” de sub conducerea lui Alexandru Sahia, apare un fragment din romanul lui Gladkov: „Cucerirea cîmpurilor”, un fragment din poemul lui Maiakovski „150.000.000” și nenumerate recenzii asupra operelor noi publicate în U.R.S.S. Traduceri din scriitorii sovietici își găsesc spațiul de asemenea în zărele antifasciste: „Villagossag”, „Viața Universitară”. În revistele „Frontul” sînt publicate fragmente din operele lui V. Kataev („Pînă nu firăzî”), Vsevolod Ivanov („Trenul blindat”), Clara Zetkin („De vorbă cu Vladimir Iliaç Ulianov despre educarea poporului rus și artă”). Concomitent, în edituri apar traduceri de mai mici sau

În perioada dictaturii regale și apoi a celei fasciste, cînd orice posibilitate legală de a scoate un ziar sau o revistă progresistă a dispărut, tradițiile literaturii sovietice au fost cultivate de către publicațiile ilegale ale Partidului Comunist. În acești ani, în editura partidului se reeditează lucrări ale lui V. I. Lenin privitoare la război, la problema națională și la munca de partid și apar traduceri ale lucrărilor „Problemele leninismului” de I. V. Stalin și „Cursul scurt de istorie a P.C.U.S.”.

În ciuda pierdicilor de tot soiul, apare și cartea lui Alexandru Sahia: „U.R.S.S.-azi”, iar filme sovietice, ca „Tigani”, „Cheia de aur”, „Toată lumea ride, cîntă și iubeste”, „Drumul vieții”, atrag și mai mult publicul român spre cultura sovietică.

Din cauza prigoanei sălbătice a aparatului de stat reacționar care interzicea tipărirea oricărei traduceri din limba rusă, circula în țară nenumerate traduceri în alte limbi, venite din străinătate, a diferitelor romane sovietice („Așa s-a călît oțelul” de N. Ostrovski, „Pe Donul liniștit” de M. Solohov, „Torrentul de fier” de A. Serafimovici, cărți de Alexei Tolstoi, A. Fadeev, I. Ehrenburg ș.a.).

După 23 August 1944, dragostea poporului nostru pentru literatura sovietică găsește deplină satisfacție în bogata activitate a editurii „Cartea rusă” și a celorlalte edituri. Opere valoroase ale literaturii sovietice, pe care cu ani înainte cititorul român trebuia să le cunoască prin intermediul altor limbi, sau pur și simplu din cronici și note, devin acum accesibile ori-cui în traduceri artistice.

Tradițiile literaturii sovietice în România, al căror purtător de cuvînt pînă de curaj a fost întotdeauna partidul nostru, sînt continuate azi în condițiile de deplină libertate ale regimului democratic-popular ajutînd poporul nostru în făurirea fericirii sale, în construirea socialismului în patria noastră.

„Citește și dă mai departe” sculptură de SAMSON LINCAELS

Sub steagul lui Marx-Engels-Lenin-Stalin

(La a 76-a aniversare a nașterii lui I. V. Stalin)

La 21 decembrie s-au împlinit 76 de ani de la nașterea discipolului și marilor continuator al cauzei nemuritoare a lui V. I. Lenin — Iosif Vissarionovici Stalin. Viața și activitatea lui Stalin sînt indisolubil legate de istoria luptei revoluționare a clasei muncitoare din Rusia și a avangărilor sale — Partidului Comunist, creat și crescut de marele Lenin.

P. KAPRIN

Războiul a pricinuit Uniunii Sovietice uriașe pagube. Poporul sovietic, însușit de Partidul Comunist, a lăsat în întregime consecințele grele ale războiului, obținînd noi succese în construcția economică și culturală, în lupta pentru construirea comunismului în Uniunea Sovietică.

În 1955, producția globală a întregii industrie a U.R.S.S. a depășit de 27 de ori nivelul producției din 1913, producția mijloacelor de producție a sporit de 80 de ori, producția obiectelor de consum — de 11 ori, iar producția industriei constructoare de mașini a crescut de peste 160 ori. Ritmul accelerat al dezvoltării industriei U.R.S.S. demonstrează superioritatea de neîgăduită a economiei socialiste asupra economiei țărilor capitaliste.

Veriga cea mai importantă a planului leninist de construire a comunismului este electrificarea Uniunii Sovietice. „Comunismul — a spus Lenin — înseamnă Puterea Sovietică plus electrificarea întregii țări”. Vladimir Ilici a considerat renumitul plan GOELRO „al doilea program al partidului”. Creatorul acestui plan nu l-a putut vedea realizat în întregime. După moartea lui Lenin, Partidul Comunist, sub conducerea Comitetului său Central în frunte cu I.V. Stalin, a tradus cu succes în viață planul leninist, în anii puterii sovietice au fost construite și puse în funcțiune peste 300 de centrale electrice de capacitate mare și mijloace, iar producția de energie electrică a crescut de 86 de ori în comparație cu 1913.

Credincioșilor poruncilor marele Lenin, Partidul Comunist al Uniunii Sovietice duce o politică de neîntrerupt avînt al producției, punînd un accent deosebit pe producția mijloacelor de producție.

Planul din iulie a C.C. al P.C.U.S. a elaborat un program menit să asigure un nou avînt al industriei socialiste, a stabilit sarcinile progresului ei tehnic continuu și ale îmbunătățirii organizării producției. Partidul acordă o deosebită atenție dezvoltării neîntrerupte și introducerii tehnicii celei mai noi în toate ramurile economiei naționale, precum și creșterii pe această bază a productivității muncii. După cum a arătat V. I. Lenin, productivitatea muncii este, în ultimă instanță, lucrul cel mai important, cel mai principal, pentru victoria noi orînduirii sociale.

Lenin și Stalin au văzut în industria grea un izvor de creștere uriașă a producției agricole. Ei au arătat necesitatea înzestrării agriculturii cu mașini moderne și a perfecționării continue a tehnicii agricole. „Nu este vorba aici numai de tehnici în general — scrie Stalin — ci de faptul că tehnica nu poate sta pe loc, ea trebuie să se perfecționeze necontenit, că tehnica veche trebuie să fie scoasă din funcțiune și înlocuită cu una nouă, iar cea nouă cu cea mai nouă. Fără aceasta este de neconcepțibil progresul agriculturii noastre socialiste, nu sînt de concepuți nici recolte bogate, nici bîlsugul de produse agricole”.

Industria socialistă a înzestrat agricultura cu o tehnică puternică. Colhoziurile, sovhozurile și S.M.T.-urile dispun de peste 1.400.000 de tractoare, 350.000 de combine cerealiere, peste 450.000 de camioane și multe mii de alte mașini. Fără această puternică tehnică nu s-ar fi putut rezolva sarcinile destelenirii pămînturilor întinse și virgine, ale sporirii producției de cereale, de culturi tehnice și de produse animale. În prezent, suprafața însămîntată a țării a crescut cu 27 la sută în comparație cu anul 1950. Au fost valorificate peste 30 milioane ha de pămînt întelenit. Numai anul acesta a sporit de peste patru ori suprafața însămîntată cu porumb, care prezintă o mare însemnătate pentru dezvoltarea continuă a agriculturii. Anul acesta, cu toate condițiile climatice nefavorabile, mai ales în Kazahstan, recolta globală pe țară a fost mai mare decît anul trecut. Pînă la 1 noiembrie, s-au colectat cu 129 milioane puduri de grîu mai mult decît în 1954.

În Uniunea Sovietică s-a produs un salt uriaș în dezvoltarea culturii. Dacă pînă la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie 1917 la Stalin, care în perioada războiului a condus Comitetul de Stat al Apărării, precum și Forțele Armate Sovietice.

cum, în școlile elementare, în școlile de șapte ani și în școlile medii, în școlile pentru matri, în școlile rezervelor de muncă și în cele tehnice înveștate aproape 35 milioane de oameni. Peste 1.700.000 de oameni învață în școlile de învățămînt superior. În U.R.S.S. s-au format cadre remarcabile de intelectuali ieșiți din popor. În economia națională a U.R.S.S. lucrează peste cinci milioane și jumătate de specialiști cu studii superioare și medii.

Dezvoltarea economiei și culturii sovietice contribuie la creșterea puterii Statului socialist multinational, la creșterea prestigiului său internațional. Partidul Comunist manifestă o grijă permanentă pentru întărirea Statului sovietic — principal instrument în construirea comunismului.

V. I. Lenin a arătat că principul suprem al dictaturii proletarietului este alianța dintre clasa muncitoare și țărănim, rolul conducător avîndu-l clasa muncitoare. Comitetul Central al Partidului Comunist, în frunte cu I. V. Stalin, a apărut această teză leninistă împotriva atacurilor trădătorilor troțkiști și buhariniști și ale capitalizatorilor, traducînd-o cu consecvență în viață. Partidul Comunist a întărit alianța trînă dintre clasa muncitoare și țărănim muncitoare, transformînd-o în forță hotărîtoare care a asigurat construirea socialismului în U.R.S.S. Această forță constituie izvorul noilor succese ale poporului sovietic pe drumul glorioș al construirii comunismului.

V. I. Lenin a elaborat programul teoretic și politic al partidului în problema națională. El a fost inspiratorul prieteniei dintre popoarele sovietice. Tezele leniniste în problema națională au fost dezvoltate creator în hotărîrea Partidului Comunist, în operele și cuvîntările lui I. V. Stalin. Milînd neobosit pentru întărirea prieteniei inextinguibile dintre popoarele U.R.S.S., Stalin a văzut în ea un izvor al forței invincibile a Statului sovietic multinational.

Grijă permanentă a Partidului Comunist este de a asigura munca pașnică a poporului sovietic, de a menține pacea și de a nu admite un nou război. Luptător neobosit pentru pace și colaborare pașnică între popoare, Stalin a arătat că interesele Uniunii Sovietice și cauza păcii în întreaga lume sînt de neșparat. Stalin a adus o remarcabilă contribuție la misiunea mondială pentru menținerea păcii. Premiile internaționale „Pentru întărirea păcii între popoare” poartă numele său.

În politica sa externă, Statul sovietic pornește de la indicațiile lui Lenin cu privire la posibilitatea coexistenței pașnice dintre state și sistemele social-politice diferite. Duclnd o politică de pace, întîrind colaborarea cu celelalte state, luptînd neobosit pentru stăbîlirea în cordării internaționale, Uniunea Sovietică se bizuie pe forțele sale interne, pe puterea întregului lagăr socialist. Alături de Uniunea Sovietică luptă activ pentru pace țările de democrație populară.

Politică internă și externă a Partidului Comunist, care exprimă interesele vitale ale oamenilor muncii, se bucură de sprijinul nelimitat al întregului popor. Poporul sovietic vede în Partidul Comunist pe conducătorul său încercat, rațional, conștiința și onoarea epocii noastre.

Partidul Comunist se conduce ferm după indicațiile lui Lenin și Stalin, potrivit cărora greșelile și lipsurile în muncă nu trebuie cocoloșite, ci ele trebuie scoase cu hotărîre la iveală, lichidîndu-le în cel mai scurt timp cu putință și obținînd un avînt continuu al întregii munci.

Uniunea Sovietică se pregătește acum pentru a împlini Congresul al XX-lea al P.C.U.S. Apropiata convocare a celui de al XX-lea Congres al Partidului Comunist este considerată de oamenii muncii din U.R.S.S. drept un eveniment de o uriașă însemnătate istorică. Eforturile oamenilor sovietici au drept scop întipărirea celui de al XX-lea Congres al Partidului cu noi victorii, cu noi succese în munca desfășurată pentru binele patriei lor.

În lupta pe care poporul sovietic o duce pentru construirea comunismului în U.R.S.S., el este însușit de steagul atotbirător al lui Marx-Engels-Lenin-Stalin.

Oamenii muncii din țara noastră au întîmpinat cu un uriaș avînt politic și de producție cel de al doilea Congres al Partidului Muncitoresc Român. Dezvoltînd larg întrecerea socialistă, ei au luptat pentru îndeplinirea înainte de termen a planului cincinal, pentru sporirea productivității muncii, pentru realizarea de mari acumulări socialiste pește plan în folosul statului. Neuităte vor rămîne aceste zile din preajma celui de al doilea Congres, cînd din toate colțurile țării oamenii muncii anunțau trecerea în stadiul final de construcție și chiar intrarea în funcțiune a unor mari obiective ale economiei noastre naționale. Acum sînt termostatala de la Paroșeni, hidrocentrala „Sadu-5”, tunelul de aducțiune de la hidrocentrala „V. I. Lenin” de la Biceaz, fabrica de antibiotice de lngă Iași, fabrica de conserve de la Tulcea și multe altele.

Astfel de fapte arată că economia socialistă a țării noastre este în plină înflorire, în plin progres. Ele constituie o însuflețitoare transparență în practica a politicii economice a partidului de avangardă al clasei muncitoare, care, combătînd teoria reacționară după care România trebuie să rămîna țară „eminente agricolă”, a arătat necesitatea creării unei puternice industrie socialiste ca bază a dezvoltării întregii economii, a întăririi independenței și apărării țării și a ridicării nivelului de trai al oamenilor muncii.

Datorită îndrumării juste a partidului, țara noastră s-a transformat în scurt timp dintr-o țară înapoiată într-o țară cu o industrie puternică și cu o agricultură în curs de mecanizare. Producția industriei noastre este astăzi de 2,9 ori mai mare decît în 1938. Din 1948 pînă astăzi, în toate colțurile țării au fost construite 96 de uzine, fabrici și întreprinderi noi, 15 hidro și termocentrale și au fost reconstruite aproape 200 de întreprinderi. În lumina învățăturii marxist-leniniste, partidul nostru consideră că în înfăptuirea bazei materiale a producției socialiste are un rol hotărîtor electrificarea, care trebuie să se dezvolte cu un pas înaintea industrializării. Astfel, numai din 1950, producția de energie electrică în țara noastră a crescut la 4.300.000.000 kw-ore. S-a dezvoltat de asemenea în mari proporții producția de combustibil solid, lichid și gazos și, în general, întreaga industrie extractivă.

Potrivit cerințelor legilor economice obiective, și în primul rînd ale legii economice fundamentale a socialismului, producția economiei noastre socialiste este pusă în slujba satisfacerii maxime a nevoilor materiale și culturale muncitorilor crescînde ale maselor muncitoare. Aceasta face necesară creșterea necontenită a producției, pe baza tehnicii celei mai înaintate. Urmind învățătura leninistă că, pentru lărgirea producției, trebuie produse mai întii mijloace de producție, iar pentru aceasta trebuie, prin urmare, lărgit

și-a desfășurat activitatea societatea mixtă sovieto-romînă pe bază de paritate „Sovrompetrol”, care a dat o contribuție hotărîtoare la refacerea rapidă și dezvoltarea industriei noastre petrolifere.

Un rol important în întreaga dezvoltare a acestei industrii au mașinile și utilajele cele mai moderne primite din U.R.S.S. Astfel, am primit din U. R. S. S. utilaje petrolifere pentru geofizică, foraj, extracție și prelucrare. Sînt bine cunoscute și apreciate la schele noastre utilaje și mașini sovietice ca: instalațiile de foraj U.Z.T.M. și B.U.40, cu motoare termice și electrice; agregatele de cimentare T.A.-150; două tipuri de turbobore; motoarele electrice de 100—360 kw; sapele cu role; tije grele; burleane de tubaj mare; agregatele „Bakinet-2”; instalațiile mobile cu aburi pentru deparafinare „P.P.U.-2” ș.a. Aceste mecanisme au ridicat apreciabil nivelul tehnic al industriei petrolifere.

Uniunea Sovietică ne-a ajutat să ne consolidăm independența economică, să sporim considerabil producția de țîței și să creăm o industrie proprie de utilaj petrolifer. Cu ajutorul documentației, proiectelor, al specialiștilor sovietici, precum și al specialiștilor romîni calificați în U. R. S. S., pentru inițierea și fabricarea noi instalații complete de foraj de diferite capacități, acțiunea electrică, cu abur sau cu motoare Diesel; sape cu role; troliuri transportabile; turle de foraj și de producție; pompe de extracție; echipament pentru rafinării; motoare și aparatură tehnic etc. Aceste produse se bucură de aprecierea favorabilă a petroliferilor noștri, precum și a specialiștilor străini care le-au văzut în lucru în diverse țări sau la expoziții economice internaționale ca celea din Turcia sau India.

România este astăzi singurul exemplu din lume de stat mic bogat în petrol care produce el însuși întregul utilaj petrolifer necesar și care, totodată, exportă disponibilități însemnate din acest utilaj. Acest fapt este cu auit mai remarcabil

cu cît, mai înainte, întregul utilaj necesar acestei ramuri industriale era importat. În condiții înrobitoare, din țările capitaliste.

Muncind cu avînt sub conducerea departe văzătoare a partidului, petroliferii noștri au spulberat teoria minoioasă a „secăturii rezervelor de petrol” și au asigurat ridicarea rapidă a nivelului producției, descoperind și punînd în exploatare noi orizonturi și noi regiuni petrolifere — în Moldova, în regiunea Pitești, în Oltenia etc. Folosind învățămîntele științifice și practice sovietice, petroliferii noștri au perfecționat cercetările geologice și au extins și îmbunătățit forajul de explorare, care reprezintă azi 55 din volumul total al forajului.

În anii regimului democrat-popular au fost create institute de cercetări științifice în domeniul petrolului, precum și școli profesionale și superioare. Muncitorii, inginerii și tehnicienii romîni s-au dovedit nu numai capabili să stăpînească tehnica nouă, ci au adus aporturi originale însemnate în dezvoltarea practicii și științei extragerii și prelucrării petrolului.

În folosirea tehnicii noi, lucrătorii din industria noastră de petrol aplică cu succes și în chip creator metode și procedee tehnice înaintate, pe care ni le împărtășesc savanții și inovatorii în producție sovietice. Astfel, în domeniul forajului, se aplică metoda forajului rapid, care asigură viteze de trei ori mai mari; forajul cu turbina, care duce la viteze comerciale, face posibilă săparea dirijată înclînată a sondelor, „în tuță”, și săparea de sonde gemene; forajul cu apă, care a atins în terenul noi viteze record. S-au extins utilizarea sapelelor cu role, transportul turlelor de foraj în picioare, montajul în blocuri mari al instalațiilor de foraj, precum și, pe bază de utilaj sovietic, noile metode ale carotajului radioactiv și gazo-carotajului.

Datorită aplicării, după exemplul sovietic, a metodelor de recuperare

Pe drumul industrializării socialiste a țării

sectorul producției sociale care produce mijloace de producție, partidul nostru asigură dezvoltarea cu precădere a industriei grele și, pe baza creșterii continue a producției de metal, a sectorului hotărîtor al acesteia, care este industria constructoare de mașini.

Acum 8 ani, în perioada primului Congres al partidului, industria metalurgică a țării era slab dezvoltată, nesistemată, înzestrată cu utilaj învechit. După naționalizarea principalilor întreprinderi, și în special în perioada primului plan cincinal, întreaga noastră economie a luat o dezvoltare nemaiîntîlnită. Sînt mari în primul rînd succese realizate în crearea unei puternice industrii metalurgice și constructoare de mașini.

În ultimii ani, industria siderurgică a fost înzestrată într-o măsură mereu crescîndă cu o tehnică bogată și modernă. Alături de puternică bază siderurgică din Reșița, a fost construit și dezvoltat un al doilea puternic centru siderurgic la Hunedoara, a cărui capacitate de producție a crescut în anii cincinalului de două ori și jumătate. La Combinatul siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej” din Hunedoara, la Combinatul siderurgic din Reșița, la uzinele „Ojeul Roșu”, și la alte întreprinderi, vechile agregate au fost reconstruite și modernizate. În același timp, au fost reconstruite și puse în funcțiune o serie de noi unități și agregate siderurgice de mare capacitate. Astfel, au fost construite 2 furnale noi (din care, unul de 450 m.c.) și se găsește în stadiu final construirea unui furnal de 700 m.c. De asemenea, a fost reconstruit un cuplor Siemens Martin la o capacitate mărită de 120 tone, a fost pusă în funcțiune o uzină cocschimică, o fabrică de aglomerare a minereurilor etc. Nivelul înzestrării energetice a întreprinderilor din industria siderurgică a crescut în anii cincinalului cu 51%. Dezvoltarea puternică a bazei materiale-tehnice a industriei siderurgice a dus la creșterea sistematică a producției de metal a țării. În prezent, producția de fontă a țării este de 2,3 ori, iar cea de oțel de 1,8 ori mai mare ca în 1948.

Odată cu creșterea producției, în industria siderurgică a avut loc o lărgire a sortimentelor și o îmbunătățire simțitoare a calității fontei, oțelului și laminatelor. În ultimii cinci ani sortimentul de oțel a crescut cu cel puțin 35 de mărci noi, iar cel de laminat cu cel puțin 11 probe noi. Siderurgia noastră a dezvoltat considerabil producția oțelurilor de calitate și aliate.

Dezvoltarea producției de metal a creat baza proprie de materii prime pentru dezvoltarea industriei constructoare de mașini — pivotul industrializării socialiste a țării. În ultimii ani, importante resurse

mașini cu un parc numeros și modern de mașini de înaltă tehnicitate. În acești ani au fost noi construite, sau reconstruite și considerabil lărgite 55 de întreprinderi metalurgice prelucrătoare. Drept urmare, nivelul înzestrării tehnice a industriei metalurgice și constructoare de mașini este în prezent de peste 7 ori mai mare ca în 1948. Creșterea neobosită de rapidă a bazei materiale de producție, însoțită de creșterea și perfecționarea cadrelor de constructori de mașini, au permis acestei ramuri tinere să repurtaze succese însemnate. În anul acesta, producția industriei constructoare de mașini va fi de peste 2,8 ori mai mare în comparație cu 1950. În același timp, în ultimii cinci ani a fost înusită și organizată fabricația în serie a numeroase tipuri de mașini și mecanisme de înaltă tehnicitate.

Producția industriei constructoare de mașini s-a perfecționat sistematic din punct de vedere al concepției tehnice și al variațiilor sortimentelor. Astfel, noile tipuri de utilaj petrolifer, destinat forajului cu turbina, fabricate în ultimii ani, au mărît de 2,5 ori vitezele mecanice de foraj în comparație cu tipurile de utilaj realizate în trecut. Tot așa, în timp ce primele strunguri fabricate la inceptul cincinalului realizau turajii pînă la 650 rotații pe minut, în prezent ele realizează pînă la 2.000 rotații pe minut.

Creșterea puternică a producției industriei constructoare de mașini a făcut ca țara noastră, care înainte de 23 August 1944 importa 95% din mașinile și utilajele necesare, în prezent nu numai să și acopere nevoile interne, ci să și creeze disponibilități pentru export.

Industria noastră grea, și în primul rînd ramura constructoare de mașini, a dat o contribuție importantă la dezvoltarea industriei producătoare de obiecte de consum și a agriculturii. Astfel, industria ușoară și alimentară au primit mașini și utilaje de înaltă tehnicitate, ceea ce a permis reconstrucția și lărgirea întreprinderilor existente și crearea altora noi. În anii cincinalului, s-au înălțat marți fabrici moderne ale industriei ușoare și alimentare, cum sînt uzinele textile de la Botoșani și de la Iași, fabrica de praf de lapte, fabrici de pline, de conserve de legume și fructe etc. Un rezultat de cea mai mare importanță al operei de industrializare socialistă a țării, este creșterea bazei tehnico-materiale a transformării socialiste a agriculturii noastre. Muncitorii din uzine au trimis țărănimii muncitoare peste 29.500 tractoare (în unități

convenționale), precum și numeroase alte mașini agricole, care au fost colectiviști, întovărășiți și pe țărani muncitori individuali să sporească producția de materie primă pentru industria ușoară și de alimente pentru populație.

În urma marilor realizări ale economiei noastre socialiste, a crescut simțitor cantitatea de mărfuri vindute populației, s-au efectuat o serie de reduceri de prețuri și a crescut nivelul de trai material și cultural al oamenilor muncii.

Un rol de cea mai mare importanță în dezvoltarea industriei noastre, ca și a întregii economii și culturii, are marile ajutor sovietic internaționalist acordat țării noastre și colaborarea cu țările din lagărul socialismului.

Mașinile și utilajele sovietice moderne au făcut posibilă mecanizarea extracției și transportului cărbunilor, sporirea productivității muncii petroliferilor, crearea unei industrii proprii de utilaj petrolifer, construirea marilor noastre tenno și hidrocentrale, ca și dezvoltarea industriei electrotehnice, avîntul industriei noastre chimice, lărgirea bazei de producție a industriei ușoare și alimentare etc.

Deosebit de important este faptul că Uniunea Sovietică ne-a dat tot sprijinul necesar dezvoltării industriei metalurgice și constructoare de mașini.

Documentația tehnică, proiectele precum și mașinile și utilajele perfecționate primite din U.R.S.S. ne-au permis să construim o serie de întreprinderi moderne și cele mai variate mașini. La organizarea producției și însușirea în fabricație a noi produse, au dat o valoroasă contribuție directă specialiștii sovietici. Sute de muncitori, tehnicieni și ingineri romîni au fost admisi pentru specializare în uzinele sau școlile superioare din Uniunea Sovietică.

Ajutorul sovietic, expresie a relațiilor de tip nou dintre țările lagărului socialist, ușurează și grăbește marea operă de construire a socialismului în țara noastră.

În cursul celui de al doilea plan cincinal, care va constitui un important pas înainte în dezvoltarea economiei noastre naționale, oamenii muncii vor folosi cît mai deplin ajutorul și experiența sovietică, pentru ridicarea continuă a tehnicii la nivelul tehnicii mondiale, pentru mărirea producției și productivității muncii, pentru creșterea indicilor de utilizare a agregatelor existente, îmbunătățirea calității produselor și reducerea prețului lor de cost.

Sub conducerea de zi cu zi a partidului, oamenii muncii din țara noastră sînt ferm hotărîți să realizeze noi victorii pe drumul dezvoltării industriei și al întregii noastre economii, pe drumul păcii și al socialismului.

cu cît, mai înainte, întregul utilaj necesar acestei ramuri industriale era importat. În condiții înrobitoare, din țările capitaliste.

Muncind cu avînt sub conducerea departe văzătoare a partidului, petroliferii noștri au spulberat teoria minoioasă a „secăturii rezervelor de petrol” și au asigurat ridicarea rapidă a nivelului producției, descoperind și punînd în exploatare noi orizonturi și noi regiuni petrolifere — în Moldova, în regiunea Pitești, în Oltenia etc. Folosind învățămîntele științifice și practice sovietice, petroliferii noștri au perfecționat cercetările geologice și au extins și îmbunătățit forajul de explorare, care reprezintă azi 55 din volumul total al forajului.

În anii regimului democrat-popular au fost create institute de cercetări științifice în domeniul petrolului, precum și școli profesionale și superioare. Muncitorii, inginerii și tehnicienii romîni s-au dovedit nu numai capabili să stăpînească tehnica nouă, ci au adus aporturi originale însemnate în dezvoltarea practicii și științei extragerii și prelucrării petrolului.

În folosirea tehnicii noi, lucrătorii din industria noastră de petrol aplică cu succes și în chip creator metode și procedee tehnice înaintate, pe care ni le împărtășesc savanții și inovatorii în producție sovietice. Astfel, în domeniul forajului, se aplică metoda forajului rapid, care asigură viteze de trei ori mai mari; forajul cu turbina, care duce la viteze comerciale, face posibilă săparea dirijată înclînată a sondelor, „în tuță”, și săparea de sonde gemene; forajul cu apă, care a atins în terenul noi viteze record. S-au extins utilizarea sapelelor cu role, transportul turlelor de foraj în picioare, montajul în blocuri mari al instalațiilor de foraj, precum și, pe bază de utilaj sovietic, noile metode ale carotajului radioactiv și gazo-carotajului.

Datorită aplicării, după exemplul sovietic, a metodelor de recuperare

cu cît, mai înainte, întregul utilaj necesar acestei ramuri industriale era importat. În condiții înrobitoare, din țările capitaliste.

Muncind cu avînt sub conducerea departe văzătoare a partidului, petroliferii noștri au spulberat teoria minoioasă a „secăturii rezervelor de petrol” și au asigurat ridicarea rapidă a nivelului producției, descoperind și punînd în exploatare noi orizonturi și noi regiuni petrolifere — în Moldova, în regiunea Pitești, în Oltenia etc. Folosind învățămîntele științifice și practice sovietice, petroliferii noștri au perfecționat cercetările geologice și au extins și îmbunătățit forajul de explorare, care reprezintă azi 55 din volumul total al forajului.

În anii regimului democrat-popular au fost create institute de cercetări științifice în domeniul petrolului, precum și școli profesionale și superioare. Muncitorii, inginerii și tehnicienii romîni s-au dovedit nu numai capabili să stăpînească tehnica nouă, ci au adus aporturi originale însemnate în dezvoltarea practicii și științei extragerii și prelucrării petrolului.

În folosirea tehnicii noi, lucrătorii din industria noastră de petrol aplică cu succes și în chip creator metode și procedee tehnice înaintate, pe care ni le împărtășesc savanții și inovatorii în producție sovietice. Astfel, în domeniul forajului, se aplică metoda forajului rapid, care asigură viteze de trei ori mai mari; forajul cu turbina, care duce la viteze comerciale, face posibilă săparea dirijată înclînată a sondelor, „în tuță”, și săparea de sonde gemene; forajul cu apă, care a atins în terenul noi viteze record. S-au extins utilizarea sapelelor cu role, transportul turlelor de foraj în picioare, montajul în blocuri mari al instalațiilor de foraj, precum și, pe bază de utilaj sovietic, noile metode ale carotajului radioactiv și gazo-carotajului.

Datorită aplicării, după exemplul sovietic, a metodelor de recuperare

Pentru electrificarea țării

„Cele patru turbine au ajuns cu bine la destinație. Mulțumim tovarășilor din Republica Populară Romînă pentru ajutorul lor frățesc!”.

Iată ce scriu muncitorii din China nouă, constructorilor de turbine de la Reșița.

Exportăm turbine! — Altă dată, noi importam aproape tot utilajul electric, din Germania, din Franța, Anlia sau S.U.A. Trustul american „General Electric”, cel german „A.E.G.” — sau cel englez „Asociație electric industrial” își împărțeau între ele piața lumii capitaliste, țara noastră cîzînd în sfera de influență a una, ba a altuia și continuînd a rămîne înapoiată. Astăzi, fabricăm utilaj și mașini electrice pentru nevoile țării noastre și putem realiza chiar disponibilități pentru export.

Fabricarea turbinelor a început acum cinci ani, odată cu trecerea la realizarea primului plan cincinal și a planului de electrificare a țării. În 1951, a sosit la Reșița un grup de 90 de ingineri, tehnicieni și matri, care se specializaseră în construcția de turbine la marile uzine din U.R.S.S. Printre ei, se aflau comunistii ca Alexandru Dombi, Nicolae G. Nicolae, Ștefan Radu ș.a.

Sfătîndu-se cu muncitorii de aici și folosind proiectele, documentația sovietică și cunoștințele căpătate în U.R.S.S., ei au început să organizeze procesul tehnic pentru fabricarea turbinelor. Au întîmpinat multe greutăți, firești oricărui început. Lipseau unele mașini necesare. Trebuiau procurate sau construite. Pu-

țini oameni aveau calificarea înaltă cerută de producerea turbo-generatorilor. Unii specialiști vechi își manifestau neîncrederea în succesul acestei acțiuni. Era nevoie de o muncă stăruitoare pentru instruirea muncitorilor și pentru promovarea energiei lor creatoare. Trebuia asigurată prelucrarea de mare precizie, caracteristică turbinelor.

Mulți muncitori din „Hala nouă” își aduc amînte de constituirea din 1951, cînd s-au discutat toate aceste probleme. Ei își amîntesc de cuvintele rostite atunci de secretarul organizației de partid: „Cu orice preț, noi trebuie să fabricăm turbine. Ele sînt necesare electrificării, iar electrificarea asigură dezvoltarea rapidă a întregii noastre economii”.

Sub conducerea partidului, colectivul de muncă din sectorul turbine a învins cu dirigențe toate greutățile. La propunerea unor ingineri care s-au specializat în U.R.S.S., a început fabricarea rotorilor cu discuri frezate pe ax. Alexandru Dombi a organizat producția turbo-generatorului, iar Nicolae G. Nicolae și Ștefan Radu au rezolvat problema prelucrării mecanice a pieselor de turbine.

În toamna anului 1952, reșițenii au dat țării prima turbină, cu o capacitate de 3.000 kw. În anii care au urmat, producția și calitatea turbinelor au sporit. Astfel, în cursul anului 1955, de la rampa combinatului metalurgic Reșița au plecat în țară și în străinătate de trei ori mai multe turbine decît în anul

1953. În luna noiembrie 1955, colectivul din sectorul turbine a raportat partidului că a îndeplinit prevederile planului cincinal.

Din cei 90 de ingineri și tehnicieni specializați în U.R.S.S. care au organizat procesul tehnic de fabricare a turbinelor, astăzi au mai rămas puțini în această secție. Celalți au plecat în alte uzine din țară, lăsînd în locul lor cadre tinere, care s-au calificat între timp. Ulemistul Gh. Pataki în 1949 lucra în „Hala nouă” ca ucenic. Comunistul Ștefan Radu l-a ajutat să devină trasator. Cînd Ștefan Radu a plecat în altă muncă, Pataki i-a putut lua locul.

Pînă în 1952, cînd comunistul Alexandru Dombi a luat conducerea sectorului de turbo-generatori, la mașina de echilibrat stia să lucreze doar un singur om. Astăzi, Dumitru Stoianovici și încă patru ucenici lucrează cu multă siguranță și precizie la această mașină.

Se împlinesc doi ani — spune cu vîdămintă mîndrie comunistul Ion Mazilu — de cînd strungarii din sectorul turbine n-au dat nici o piesă rebut.

Realizările constructorilor de turbine de la Reșița sporesc cu fiecare zi și, odată cu ele, se îmbunătățesc și condițiile lor de viață. Pentru victoriile lor, ei sînt recunoscuți partidului. Expirmîndu-și recunoștința prin fapte, ei au raportat de cînd terminarea unei turbine peste plan — darul lor în cinstea celui de al II-lea Congres al partidului.

FLORICA SAVA

Inflorește industria noastră petroliferă

Impreună cu întregul nostru popor muncitor, lucrătorii din industria petroliferă s-au pregătit să împlinesc cu noi și mari succese în muncă evenimentul de importanță istorică în viața poporului nostru, care este cel de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român. Petroliferii, care au fost totdauna în primele rînduri ale clasei noastre muncitoare în marile lupte conduse de partid pentru cucerirea unei reale independențe naționale, pentru răsturnarea regimului burghez-moșieresc, pentru fărîntarea unei vieți luminose, raportează acum cu bucurie că au îndeplinit planul cincinal cu 4 luni mai devreme, sporînd cu 75% productivitatea muncii. Între 1951-1955 extracția petrolului s-a dublat. Producția de petrol atinge în acest an 10.560.000 tone, țara noastră ocupînd în acestă privință locul al doilea în Europa, după U. R. S. S.

Lucrătorii din industria petroliferă sînt recunoscuți partidului de avangardă al clasei muncitoare pentru grija pe care a acordat-o totdauna valorificării în interesul poporului nostru a marilor rezerve de țîței ale Romîniei. Datorită politicii juste, patriotice a Partidului Muncitoresc Român, astăzi sînt de domeniul amîntirii jaful practicat de monopolizii străini în domeniul industriei petrolifere, mizeria cruntă a muncitorilor.

Partidul nostru, înțelegînd rolul acestei ramuri industriale în ansamblul economiei țării, a arătat încă din 1945 necesitatea refacerii și dezvoltării ei. „În această ramură — arată tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în Raportul politic al C.C. la Conferința națională a P.C.R. din 1945 — este nevoie de intensificarea exploaării și a acțiunii de explorare pentru găsirea și punerea în exploatare a noi surse de țîței. În scopul ridicării producției actuale”.

În marea luptă la care au pornit pentru a îndeplini sarcinile trasate de partid, petroliferii au primit ajutor neștepuț din partea Uniunii Sovietice. Timp de 10 ani de zile,

și-a desfășurat activitatea societatea mixtă sovieto-romînă pe bază de paritate „Sov

STEAGURI PE BARICADE

Dinspre Neva sufla un vînt năprasnic. El se năpustește asupra orașului, asupra copacilor, a stîlpiilor pentru așezare. De-a lungul străzilor, se rostogolesc ultimele frunze și, împreună cu ele, bucăți de hirtie mototolită.

Acest vînt a zmul manifestul publicat la 17 octombrie 1905, și răspîndit prin tot Petersburgul, care promitea „baze de necintit libertăților cetățenești”.

În acele zile, revista „Zritel” (Spectatorul) a publicat în paginile sale o caricatură interesantă: „Constituția” dăruită de țară era înfățișată sub forma unei căsuțe din cărți de joc. Sub ea era scris: „Vă rog, nu suflați!”.

Cuvintele acestea defineau limpede atitudinea burgheziei liberale. Dar ori cînd de mult se așeza burghezia „să nu sufle”, căsuța din cărți de joc a libertăților din 17 octombrie s-a dărîmat. Acest fapt era evident.

A fost acordată libertatea intrunirilor, însă aceste intruniri erau pazele de soldați și cazaci.

A fost acordată libertatea științei, însă amfitretele universităților erau ocupate de trupe și poliție.

A fost acordată libertatea cuvîntului, însă cenzura a rămas neatinsă.

A fost constituită o dumă a lui Witte, cu promisiunile sale multiple, dar a rămas un Trepov cu „ordinea” sa singeroasă.

Totul a fost acordat, dar în fapt nimic n-a fost obținut.

Iar vîntul se întindea. El sufla nu numai pe mările îmbrăcate în granit ale Nevei. El bătea cu putere și pe rîul Moscova, și pe Volga, și pe Nipru, și pe Dvina de Nord, și pe Amu-Daria.

El se transforma într-o adevărată furtună.

Oricînd silinții își dădea guvernul țarist și burghezia liberală, care i se pliconea servil, să oprească avîntul revoluționar, încercările lor au rămas zadarnice. Revoluția creștea, se întindea, atrăgînd în torontul ei proletariatul și țărănimia revoluționară.

După greva din octombrie pe întreaga Rusie, mișcarea grevistă a muncitorilor se desășura cu forțe sporite. În tot mai multe locuri țărăniile puneau stăpînire pe pămînturile moșierilor, pe magazinele de cereale, dădeau foc conacelor. Lupta popoarelor asuride de țarism se ridica pe o treaptă nouă. Fierbente revoluționară cuprîndea și armata și flota.

Indepînind hotărîrile celui de al III-lea Congres al P.M.S.D.R., bolșevicii se pregăteau intens în vederea insursecției armate.

V. I. Lenin cerea ca pregătirile pen-

tru insursecția armată să fie făcute cu toată atenția și pe scară largă. El îi îndemna pe activiștii de partid să-și însușească temeinic arta militară, pentru a putea servi drept pilă în luptă.

Aflîndu-se în emigrație, în străinătate, V. I. Lenin ținea legături strînse cu militanții revoluționari care pregăteau insursecția în Rusia.

Vladimir ilici urmărea cu atenție tot ce se petrecea în Rusia. El a înfîmînat cu entuziasm vestea că închisoarea centrală din Riga a fost luată cu asalt de către un grup de muncitori organizați în detașamente de luptă.

Asemenea detașamente erau constituite cu succes de multe organizații de partid locale. După cel de al III-lea Congres al partidului, bolșevicii din Moscova au creat drujine revoluționare de luptă în aproape toate raioanele orașului. Aceste drujine făceau în mod sistematic exerciții militare, se instruiseră temeinic.

Muncitorii din aceste drujine au primit botezul focului în lupta împotriva sutelor negre. La Moscova, sutele negre au hotărît să organizeze un miting în Piața Rosie. La el trebuia să participe polițiștii travestii, proprietarii de magazine. După cuvîntările reprezentanților clerului, urma să fie organizat un pogrom.

Comitetul de partid din Moscova l-a însărcinat pe drujinici să împărșească sutele negre. Conducerea acestei operații a fost încredințată lui Z. Litvin-Sedoi, membru în comitet. „În ziua mitingului sutelor negre — vorbește el în memoriile sale — 35 de tineri, dintre care vreo 10 din Presnea, au fost convocați și li s-au încredințat cîte două bombe de mărimea unor porocane. Alară de asta, fiecare din muncitori avea și un revolver. S-a dat ordin: să se tragă la comandă numai în caz de retragere sau de atac. Mitingul a început prin siluirea unei rugăciuni. Apoi a luat cuvîntul un polițist. Clopotele au amuțit... Și cînd el rosti cuvintele „să dăm o lecție aspră dusmanilor”, am aruncat în sus cele două bombe. Și în alte părți au început să zboare în aer „porocanele” noastre. Cea fost! Polițistul amuțit îndată. Popii, ridicîndu-și antierile, au luat-o la fugă spre porțile Spasski! O parte din mulțime se năpusti spre Zareade unde fu întinmătat de împușcările drujinicilor. Pogromul a fost zădărnicit!”.

Muncitorii erau animați de o singură dorință: să răstoarne autocr-

ția țaristă, pe care o urau de moarte. Ei năzuiau să dea luptă deschisă cu guvernul țarist.

— Dar cînd va avea loc răscoala? — se întrebau muncitorii din ce în ce mai des.

Bolșevicii pregăteau masele pentru insursecția armată. În manifestul „Către toți muncitorii”, comitetul P.M.S.D.R. din Moscova scria următoarele în luna octombrie 1905: „Poporul nostru trebuie să se înarmeze, poporul trebuie să aibă armele necesare, poporul trebuie să le obțină — oricît de multe eforturi și sacrificii l-ar costa lucrul acesta...”.

Și muncitorii, convingîndu-se din proprie experiență că autocracia nu va putea fi răsturnată fără arme, au început să se înarmeze. La sfîrșitul lui octombrie, muncitorii de la uzinele Putilov au lansat apelul: „Pregătește-ți armele!”. Acest apel fu primit cu entuziasm de toți proletarii Moscovei.

Însă era cu neputință ca armele de foc să fie fabricate în cantitate necesară, folosindu-se vechile metode meșteșugărești. Acest lucru trebuia făcut în străinătate.

Înfruntînd greutăți de neînchipuit, Comitetul Central a reușit să rezolve această sarcină. Armele și munițiile cumpărate în special în Belgia și Germania, erau transportate cu mari greutăți în Rusia.

V. D. Bonci-Bruевич vorbește în memoriile sale că aflîndu-se la Geneva, a primit o telegramă cifrată din partea Comitetului Central al Partidului „cu o dispoziție specială de a trimite urgent la Piter materiale explozibile din depozitele noastre de la Paris...”.

După primirea telegramelor, am plecat de urgență la Paris, la locuința noastră conspirativă. S-a hotărît ca eu să transport totul, și în vederea acestui fapt mi s-a confecționat un fel de curășă și un briu special. Atît curășă, cît și briul erau o mulțime de spații libere pentru cartușe. Noua mea „îmbrăcămintă” cîntărea cu totul aproape un pud și jumătate. Deoarece eram perfect sănătos și foarte puternic, nu mi-a fost prea greu să transport această încărcătură prețioasă.

— Vezi, fi atent să nu cazl, — mă preveneau tovarășii, — ai să explozezi!”.

Cu această încărcătură periculoasă, V. D. Bonci-Bruевич a străbătut Danemarca, Suedia și Finlanda și, în sfîrșit, a ajuns cu bine la Petersburg. El trebuia să se prezinte în strada Karavaniai.

— Ei, ai adus?

Acestea fură primele cuvinte cu care îl întinmăta „stăpînul” apartamentului, V. V. Vorovski.

— Da.

— Mult?

— În loc de răspuns, V. D. Bonci-Bruевич își deslușă scurta.

— Trebuie să-l scoți cît mai repede, sîntem urmăriți, și jandarmii vor fi foarte bucuroși să ne surprindă — îl zori V. V. Vorovski.

„Au început să-mi scoată armamentul — povestește în continuare V. D. Bonci-Bruевич — și cînd am ieșit din carapacea care era foarte grea, am început deodată să mă clatin: îmi pierdusem cu totul echilibrul. În această săptămîină de călătorie, m-am obișnuit alît de mult cu încărcătura, încît acum, după ce am scapat de ea, mi se părea căva neobișnuit și-mi venea greu să mă mișc!”.

O parte din armamentul cumpărat în străinătate a fost transportată în Rusia cu vapoarele.

Comitetul Central al Partidului Bolșevic a folosit toate posibilitățile pentru cumpărarea armamentului. Cînd, în golful Botnik a naufragiat vaporul „John Grafton”, încărcat cu puști, revolve și muniții, iar pescarii au intrat în posesia acestei încărcături prețioase, C.C. a cumpărat îndată tot ce fusese salvat de pescari.

Pregătirea pentru recepționarea armamentului de pe vasul „John Grafton” se desășura sub directa supraveghere a lui A. M. Gorki. Pentru a acest tratative în vederea obținerii acestui armament, marele scriitor a trebuit să părăsească în vara anului 1905 stația Kuokkala, unde locuia păzît cu strînicie de ohrana țaristă, și să plece în centrul Finlandei. N. Burenin, membru în grupul tehnic de luptă al C.C., l-a furnizat lui Alexei Maximovici un costum de vîntor, o pălărie tiroleză și o pușcă. Îmbrăcat astfel, Gorki era aproape de nerecunoscut. „L-am scos pe Alexei Maximovici din Kuokkala — își amintește N. Burenin — l-am făcut să se „plimbe” printre-o serie de vile, iar seara a venit la gară unde-l așteptam, îmbrăcat cu același costum de vîntor. Rapi-dosec orea cum în stăliile mari. Imi amintesc de un amănunt, care mi-a produs o groază teribilă: cînd trenul în care trebuia să ne urcăm trecu pe lângă noi, iar noi am fugit ca să ne agățăm din mers, Alexei Maximovici se împiedică și căzu și era cît pe ce să nimerescă sub roți.”

Apropae de Helsingfors am coborît din tren, în timp ce pasagerii dormeau, și ne-am urcat într-o șaretă care ne aștepta la gară.”

Trecînd peste multe obstacole, A. M. Gorki se întoarce cîrînd după aceea, la vila sa din Kuokkala.

Comitetul P.M.S.D.R. din Moscova, pregătînd clasa muncitoare în vederea luptei generale împotriva autocratiei, conducea zi de zi activitatea organizațiilor proletare de masă. El acorda o atenție deosebită sovietului de deputați ai muncitorilor.

Sovietul, constituit sub conducerea bolșevicilor, a copleșit în comitetul său executiv activiștii de seamă ai comitetului de partid din Moscova: V. L. Santer (Mara), M. I. Vasilev-Lujin, M. F. Vladimirovici.

Chiar de la începutul existenței sale, sovietul de deputați ai muncitorilor din Moscova a trecut ferm la pregătirea insursecției armate. La prima ședință plenară, trimițînd un cald salut „fraților mai mari din Petersburg”, sovietul a subliniat că „proletariatul din Moscova se pregătește pentru viitoarea luptă hotărîtoare.”

În luna noiembrie 1905, V. I. Lenin s-a întors în Rusia. El începu îndată să conducă pregătirile pentru insursecția armată. Articolele sale publicate în ziarul bolșevic „Novaia Jizni”, au călăuzit partidul în activitatea sa zilnică.

În redacția acestui ziar s-au întinmătat V. I. Lenin și A. M. Gorki. „Ne-am întinmătat — își amintește marele scriitor — la Petersburg, nu am înțeles unde. El era mic de statură, chel, cu o privire șireată, iar eu înalt, deșău, semănînd cu un mardvin. La început conversația nu mergea prea bine. Însă mă țîrziu, ne-am uitat cu atenție unul la celălalt, am izbucnit în rîs și deodată parcă ne-am venit mult mai ușor.”

Propaganda și agitația bolșevică au atîns un nivel nemaicunoscut la sfîrșitul anului 1905. După ziarul „Novaia Jizni” care apărea la Petersburg, au început să apară și la Moscova ziarele legale bolșevice „Borba” și „Vperiod”. Tirajul lor atîngea 10.000 de exemplare. Ziarul „Izvestia” se tipărea pe baza „dreptului de ocupant”. Muncitorii ocupau cîte o tipografie și, păzîți de tovarășii lor de luptă, își tipăreau ziarul. Astfel, prezentîndu-se într-o zi la una din cele mai mari tipografii din Moscova, care-i aparțineau lui I. D. Silitin, el au început să culegă ziarul „Izvestia”.

Sosirea proprietarului tipografiei și a polițistilor nu l-a turburat cîtăși de puțin. Noi venim furtiv așteptați îndată, iar muncitorii au continuat să tipărească în liniște ziarul.

Agitația „orădă” a bolșevicilor a căpătat de asemenea o mare amploare. În fabrici și uzine, în tipografii și în secții, răsuna din ce în ce mai des lozincă „Trăiască insursecția armată!”.

În cadrul mitingurilor se strîngeau bani pentru armament.

A. M. Gorki, după cum s-a consemnat în rapoartele polițistilor „a contribuit într-o mare măsură la mărirea fondurilor necesare insursecției armate, luînd parte în calitate de lector la diferite seri literare”. După cum comunica ohrana, Gorki organiza în așa fel lectura noii sale piese „Copiii soarelui”, încît „fiecărei spectator trebuia să contribuie cu 25 de ruble pentru armament”.

În vederea aceluiași scop, diferite persoane îi aduceau lui A. M. Gorki sume considerabile de bani. Scriitorul M. G. Garin-Mihailovici, după cum își amintea Alexei Maximovici, „mi-a adus pentru ca să vărs în casa de bani a partidului, 15 sau 25 de ruble”. Studentul N. Smith, care a moștenit de la tatăl său o fabrică de mobilă, a donat 20.000 de ruble.

Intr-una din săliile școlii normale

În zilele istorice ale lui decembrie 1905, Moscova a fost împințită de o rețea de baricade înălțate de revoluționari.

În clișeu: baricada de pe strada Arbatskaia. (Reproducere după o fotografie a vremii)

„Fidler”, a fost organizat un concert la care și-a dat concursul F. I. Salepin. Baniți strînși cu acest prilej au fost folosiți pentru cumpărarea armamentului. „După terminarea concertului — povestește un martor ocular — Salepin a contribuit cu 100 de ruble”.

Sovietul de deputați ai muncitorilor din Moscova, pregătînd proletariatul pentru insursecția armată, lua hotărîri în mîniele sale conducerea întregii mișcări proletare. El lupta pentru interzicerea oricărei forme de acțiune razele, care duceau doar la slăbirea forțelor revoluției. Cei care vroiau să declare o grevă, trebuiau să primească avizul sovietului. Printr-un decret special, sovietul de deputați ai muncitorilor a adresat un salut „fraților ostași”, exprimîndu-și încrederea că va veni în curînd ziua cînd proletariatul, țărănimia revoluționară și o mare parte din armată, cu forțele uitate, vor răsturna odiosul guvern țarist. Acest apel a avut un vîrșușnet în rîndul soldaților garnizoanei din Moscova.

„Starea de spirit a soldaților — raporta seful poliției, devine din ce în ce mai alarmant. În cazurile se aude grupuri-grupuri și nu fac altceva decît să discute, cîntînd și obținînd realizarea revendicărilor lor, iar în caz de rețele, acționează cu hotărîre”. Autoritățile din Moscova au făcut încercarea să „îmblînzească” pe soldații unui regiment de geniu. Pe soldații unui regiment de geniu pe soldații un pluton de mitralieri din regimentul II grenadierii din Rostov.

— Ascultați-l pe țar, tineri grenadierii! Să nu vă fie milă de cartușe. Dacă n-o să vă ajungă, o să vă mai trimitem — le dădea sfaturii ostașilor comandantul regimentului.

Însă soldații nu l-au strigat drept răspuns: „Să trăii, am înțeles!”. Ei tăceau cu încăpăținare. Ofițerii, dintr-un seama de stare de spirit a grenadierilor, nu s-au încumetat să-i trimită în Sokolniki unde se aflau cazărțile genitilor.

Proletariatul Moscovei, datorită coeziunii și spiritului său de organizare, dădea un exemplu minunat soldaților. În cadrul intrunirilor și al mitingurilor, muncitorii li îndemneau pe soldați să treacă de partea poporului. Muncitorii tipografi au lansat următorul apel: „Un ultim apel adresat soldaților, robi ai guvernului și anărători ai vechii ordini! Treziți-vă, urmașii îndată, fraților un vîrșușnet bun pentru voi — pentru copiii voștri — nu a trageți asupra voastră blestemele poporului!”.

Soldații care stăteau de strață în fața fabricilor și a uzinelor, aveau legături mai directe cu muncitorii răsculați. Ei li asigurau deseori că li vor sprijini în momentul hotărîtor. Masa soldaților garnizoanei din Moscova devenea din ce în ce mai agitată. La 2 decembrie, s-au răscolit ostașii regimentului „Rostov”. Ei au hotărît să conducă singuri regimentul, aștegînd un comitet al soldaților. Împărțindu-și munițiile, ostașii au instalat multe sentințele la intrări, precum și în fața depozitului de muniții, a centralei telefonice și a Casei Kuban.

După exemplul muncitorilor, ostașii au prezentat revendicări politice și au lansat un apel către garnizoana din Moscova, cerîndu-i să sprijine aceste revendicări și să aleagă deputați pentru rezolvarea tuturor problemelor ostașești. Apelul lansat de ostașii regimentului „Rostov” a găsit un vîrșușnet. „Regimentele „Ekaterinoslavski”, „Pernovski” și „Nesvișki” au început de asemenea să se agite. În toate regimentele au avut loc mitinguri. Prețindîndu-se au fost aprobate revendicările prezentate de ostașii regimentului „Rostov” — comuna, la 3 decembrie, ziarul „Rusko slovo”.

În cazărțile regimentului „Rostov” au sosit deputații tuturor unităților garnizoanei și, în cadrul unui miting comun, au ales sovietul de deputați ai soldaților pe întreaga garnizoană. Prima sa ședință a avut loc la 4 decembrie. Dar nu s-a reușit să fie convocată și cea de a doua ședință.

Printre ostașii se produse sciziunea. Ofițerii răspîndeau știri provocatoare, amușnîndu-și pe soldații răsculați unii împotriva altora. La 4 decembrie, răscoala de la regimentul „Rostov” a fost înăbușată.

În zilele cînd se desășurau aceste evenimente, comitetul P.M.S.D.R. din Moscova rezolva problema privitoare la declararea grevei generale, care urma să se transforme în insursecție.

Guvernul însă începuse o ofensivă fătășă. Ministrul Afacerilor Interne, Durnovo, a interzis convocarea Congresului muncitorilor din Ministerul Poștelor, declarînd căle ferate ale țării în stare de asediu. La 3 decembrie, a fost arestat comitetul executiv al sovietului de deputați ai muncitorilor din Petersburg.

„Cum trebuie să procedăm în situația creată?” Acesta întrebare a

ne trimiteți din Petersburg măcar o companie de infanterie.”

În urma ordinului dat de Dubasov, pe străzile Moscovei au fost scoase tunurile brigăzii de artilerie-călăre din Tver.

În luptele care au avut loc pe străzi, proletariatul din Moscova a dat dovadă de eroism și abnegație.

În piața Miusskaia, 38 de greviști din parcul de tramvaie au luptat 4 ore cu un detașament de infanterie și dragoni care aveau cel puțin 500 de oameni. Drujinici erau înarmați numai cu puști și revolve, iar dușmanii aveau 3 tunuri și 2 mitraliere.

Chiar dușmanii proletariatului au fost nevoiți să recunoască eroismul excepțional de care au dat dovadă răsculații. Ziarul burghez „Pravo” scria următoarele la 13 decembrie: „Canonada nu amuțeste. Tunurile bubue, mitralierele făcînesc, suieră șrapnelule. Lupta continuă. Au căzut sute și mii de victime. Rîndurile revoluționarilor care se împușcă sînt completate imediat cu forțe noi. De 4 zile se duce o luptă necîntată și înverșunată pe străzile principale ale orașului; cu toate acestea, revoluționarii au pe baricade poște chiar mai mulți luptători decît cu 4 zile în urmă. Femeile dau dovadă de o bărbăție extraordinară. Femeile simple, soții de muncitori, luptă pe baricade alături de bărbăți”.

Muncitorii resimțeau acut lipsa de armament. La 8.000 de drujinici și proletari-voluntari, reveneau doar 1.600—1.700 de puști și revolve.

Drujinici acționau așa cum li învătă organizația de luptă a comitetului de partid din Moscova, în manifestele denumite „sfaturile muncitorilor răsculați”, folosind tactica indicată în ele.

Autoritățile din Moscova erau alarmate. Înfroscate de acțiunile energice ale răsculaților, ele au dat ordin ca odată cu înserarea să se lanseze rachete colorate, să se lumineze străzile cu reflectoare. Accesul în Kremlin a fost interzis. Au fost închise de asemenea toate drumurile care duceau afară din oraș. Dar acest lucru nu l-a împiedicat pe muncitorii-drujinici din Orehovo-Zuevo, Podolsk, Perov, Miticși, Mojaisk să vină în ajutorul fraților lor din Moscova. Din Ivanovo-Voznesensk a sosit o drujină în frunte cu M. V. Frunze.

Dar cu tot eroismul muncitorilor, trupele guvernamentale au invins. Pe calea ferată Nikolaev, singura care n-a aderat la greva generală, au sosit la Moscova regimentele „Semenovski” și „Ladojski”. A început reprimarea răscoalei. Forțele au devenit prea înegale. La 7 decembrie, poliția a arestat centrul conducător al răscoalei, comitetul bolșevicilor din Moscova. Profundă de această situație, eserii și mensevicii au dezorganizat masa muncitorilor, cerînd în ședințele sovietului din Moscova, încetarea luptei armate.

Fiind lipsite de un centru conducător, neavînd un plan general de acțiune, raioanele se rezumau în special la defensivă.

Presnea a rezistat cel mai mult. Steagurile roșii flirau mîndre pe baricade. Însă ultimul foc ar răsculaților a fost impresurat din toate părțile. Din ce în ce mai strîns devenea inelul trupelor, iar artileria bătea fără încetare.

Muncitorii nu se puteau aștepta la nici un ajutor din afară. Și atunci răsculații au hotărît să înceteze lupta.

Comitetul executiv al sovietului de deputați ai muncitorilor din Moscova a arătat următoarele în apelul său din 18 decembrie: „Ne-am împlinit datoria. E cazul să încetăm greva poliției din Moscova pentru ca să pregătăm cît mai bine o grevă politică pe întreaga Rusie și insursecția armată a întregului popor.”

Tovarăși! Tot așa de organizat cum ați început, această grevă politică și ați desășurat-o, trebuie s-o și încetați.

S-a terminat săptămîina răscoalei din decembrie a proletariatului din Moscova. Trăiască răscoala întregului popor și victoria asupra ordinii a-suprișii și a samavolnicilor!”

În luptele, din decembrie 1905, clasa muncitoare s-a călît, a primit botezul focului, Ea a pregătît luptătorii democrației care au reușit o victorie istorică mondială în 1917, în cursul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Prima revoluție rusă din 1905 a avut o uriașă importanță internațională.

„Pentru prima oară în istoria universală”, scria V. I. Lenin, „au fost atinse asemenea culmi de dezvoltare și o asemenea forță a luptei revoluționare, încît insursecția armată a acționat împreună cu greva generală a această armă specifică a proletariatului. E clar că această experiență are importanță mondială pentru toate revoluțiile proletare”.

Presnea, 1905

Ia-ți pana-n mîini, poet! Și-nalță! — Mi-a spus gazeta mea. — Fă-ți vînt prin ani — Toată nădejdea-i visul tău fierbinte. Fă visurilor aripi de șoimani.

La început am cumpănit în sine-mi: Voi ști trecutul și-l zmulg vreau vers? Dar am simțit în piept cum mi se înimii, Imi poruncesc să strig: — Am înțeles!

Cincizeci de toamne, vînturi, vîd în față, Trecile mi de frunze și de nea. Le voi străbate. Aș da zălog o viață La-acei decembrie s-ajungă pana mea.

Iată — am pornit... Relfevce invie, Mi-arată calea-n zboru-mi vulturesc Și-mi spun bătrîni, cu barba colilie, Cum Presnea răscolită s-o găsească.

În urmă las mîrețe cîndale. Colhozuri mi rămîn în depărtări. Și fierînd pe Kremlin vîd în cale Cu-n aștrii rubinli se-aprînd în zărli.

Nic! „GOELRO” nu-și plîpîie vîpăia. Căci arig vînt s-abate în frămînt! Trec un hotar imens, e vilvătăia Ce-a înălțat Octombrie pe pămînt.

Trec către Presnea; zarea-i tot mai largă. Văd steaguri mari de fum. Și tunuri bat, Pe cronometru-mi acele aleargă. Mereu-napoi! Cincizeci de ani străbat!

IURII IAKOVLEV

...Cuvinte dragi știute din pruncie, Voi azi prin Presnea răscoliiți vîltori, Prin carieru-aprins de grea urgie, Unde redută-vă jnăvnicul popor.

E de granit redută — spune ziarul. Bate-n baroc! O plîă trige-n miez! Hei, rup! Rupe-o! Și iată, citu-i carul, Cu oștea-n sus bufnî pe meterez.

Cu zbilz de sirmă-un stîlp cînt de muncă, De caznă pentru țar! E frînt eu jos! E zmulc cu sete! Brațele-l aruncă Să fie-acum mulțimii de folos.

Și cresc detașamentele în stradă. Strungării, lăcătușii-ș toți ostași! E loată Presnea zid de baricadă Și-o inconjoră frontu-i urias.

De-aflăie flăcări, stînd pe baricade, Au luptători chipuri ca de foc!

Nu li Niciodată țarul nu-i va frînge! Mai bine morți, decît ingenuția! Le-a spus chiar Lenin: „Tot îi vom înfrînge!”

Nic! cînd redută noastră n-o predați!

De lîngă pod, o palmă nu cedează. Covor de singe-l gheațe. Bate tunul! Ei stau, cum stat-au cei din Brest de pază

In singerosul patruzeci și unu.

De neînfrînt, lipși de gila-mună, Ei seculare vînturi au oprit! Cînd deodată-un geam uscat răsună Ca gheața spart-nă ru-njepenit.

A șulerat ceva mușcînd din zare Și peste-o clipă-n desti clăbuci de fum Lîngă „Gorbati Most”, frînt de picioare,

Bătrînu-mi călăuz căzu în dr...

Sub o perdea de fum pier-n tranșee S-au scurs din ochi siletele lumii. N-or mai vedea a Dneprogheș-ului scintele

Și nic! ale lui Lenin, de-azi, colini.

O! Toată tu, ce zbor! Inrapărită! Și singe-al meu ce-mi fierbi în glas! De mi-ar fi fost și lină grenadă, Eu de focos tot așa aș fi tras.

De n-am putut în lupta proletară Pe-acești ostași să-i ajutăm ca unul. Pe cel din '95 li răzburună, Cei ce-au luptat în patruzeci și unu.

Noi steaguri lor l-am înălțat pe schele Și pe dușman cu-oțel, cînd n-a ajuns, Cu baricade, zarea pînă-n stete. Am stăvilit. Și-n Presnea n-a pătruns!

Decembrie 1905

Miroase-a nea și-n vînt de iarnă-n zare

De faruri mi orașu-i luminat. Eu din metrou pe scara suitoare Spre ziua de-azi din nou m-am ridicat.

Noi am păstrat mereu ștîmlele Color de ieri. Și nu-i pretim doar din cărți.

Le-am fost aproape-n zile de urgie Și am luptat cu ei și-n alte părți.

...In Krasnaia Presnea-n gerul

Cum stă tovarășul lîngă metrou. Decembre-mbracă-n haină argintată Cu-aripi de nea, bronzul lucînd ca nou.

Săde-un tovarăș, frîgul nu-l înfrînge. Cu o grenadă-n mîni, sus, la post! Și-n ochii lui e Presnea, toată-n singe Redută veșnică „Gorbati Most”.

Din anii de demult spre noi privește Și ochii-i rid: ne vede triumfînd. Parcă din ploi de gheațe-aci pășește Și-l viu și luptă pe pămînt.

Cîți ani s-au scurs și el intr-una șade În noua Presnea, oraș brulîtor, Ostaș și deputat, pe baricade, Al lui Octombrie, măreț prevestitor. 1955

Mă la de mîni. Hal! Un fulger cade. Șuleră schije. Caii bat în loc.

In romînește de MIHAIL COSMA

7 decembrie 1905

Te chem să-mi fi în drum o stea polară

Deși, făr-azuri, tu somezi mereu, Sireni de abuzi legendară, Ce stai sub stîlcă-acuina în muzeu.

Tu, crainic drag al oastel proletare, În zorii-acei semnal de luptă-ai dat; Răsune-ți inima de sărbătoare La fel e-acuini, în cîntec ne-nfricat.

Se ridică Samarîn, vechi tovarăș. E sur, acum, bătrînul comunist. Și peste-alama ta-apleacă, iarăși, Ca peste trimbița-l un brav gornist.

Și deodată-n zvicnet prinde viață, Șuvoi de țar parc-o trecu, vîind; Sirena vechie inima-și dezgheată Și-i vîd metalu-n tremur, umezînd.

Dar cu Samarîn, ce-l? Mustața-l pierde, S-a luminat la chip. Și păru-i nîns Parcă-l de aur iar. Și cu putere Pășește, tînar luptător ne-nvîns.

Lîngă tovarăș stă-n cazagerie Și sulerînd trec aburii în val, Lîngă sirena lui — o stîncă vie! — Și sună-n zori al luptei sfînt semnal.

17 decembrie 1905

„Gorbati Most” e-un pod străvechi; de străj

Au stat, pe-aci, volnicî prin tranșel. Ușor nu-i să te-tornoi, să-nținoi o mreajă

Din anii de demult să cași scintei.

S-a ridicat moșneagul Nikolaev, Fierar bătrîn și agr luptător; Ca un părinte, — a ochilor vîpăie Și-o îndreptă spre mine, zimbitor.

Nimic din viață el n-a șters din mînte. Pe gînduri stă, privindu-mă tăcut, Tot răsucînd mustața-l înainte. Ce-năc din vremi țariste l-a crescut.

Mă la de mîni. Hal! Un fulger cade. Șuleră schije. Caii bat în loc.

10 decembrie 1905

„Haideți, la lupta cea mare! Sufletu-n foc ne-om călîi! Drum libertății sub soare Cu-al nostru piept ne-om crol!”